

GADA PĀRSKATS 2021

APSTIPRINĀTS
ar VAS ES valdes sēdes
2022. gada 12. aprīļa lēmumu Nr.8
(protokols Nr. 8/2022)

APSTIPRINĀTS
ar VAS ES kārtējās akcionāru sapulces
2022. gada 27. aprīļa lēmumu Nr.1
(protokols Nr.1)

APSTIPRINĀTS
Ar VAS ES padomes sēdes
2022. gada 20. aprīļa lēmumu Nr.3
(protokols Nr.3/2022)

VAS Elektroniskie sakari

GADA PĀRSKATS

par 2021. gadu

PERIODS: 01.01.2021. - 31.12.2021.

SATURS

Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" 2021. gada pārskats sastāv no vadības ziņojuma un finanšu pārskata (finanšu pārskats ietver: peļņas vai zaudējumu aprēķinu, bilanci, naudas plūsmas pārskatu, pašu kapitāla izmaiņu pārskatu un finanšu pārskata pielikumus), kas sagatavots kā viens dokumentu kopums un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.

INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU.....	4
APZĪMĒJUMI, SAĪSINĀJUMI	5
I VADĪBAS ZIŅOJUMS	6
<i>Kopsavilkums.....</i>	<i>6</i>
1. FUNKCIJAS UN NORMATĪVĀ BĀZE.....	8
2. SABIEDRĪBAS DARBĪBAS APRAKSTS 2021. GADĀ	8
2.1. Radiofrekvenču spektra pārvaldība	8
2.2. Radioiekārtu ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšana	15
2.3. Numerācijas datu bāzes darbības uzturēšana	15
2.4. Komerpc pakalpojumu nodrošināšana	15
2.5. Normatīvie akti.....	16
2.6. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis	17
2.7. Sadarbība ar klientiem un sadarbības partneriem	17
2.8. Baltijas jūras reģiona 5G ekosistēmas forums "5G Techritory"	18
2.9. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vidē	18
2.10. VAS ES Informācijas tehnoloģiju sistēmas pilnveidošana	19
2.11. VAS ES Attīstības projekti.....	20
2.12. VAS ES Integrētā vadības sistēma	20
2.13. VAS ES trauksmes celšanas sistēma	21
2.14. Paziņojums par korporatīvo pārvaldību	21
3. SVARĪGĀKIE NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM	21
3.1. Mērķu izvirzīšana un īstenošana	21
3.2. 2022. gadam izvirzītie mērķi	22
3.3. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis	22
3.4. Darbības turpināšanās pēc pārskata gada beigām	22
4. SABIEDRĪBAS TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA	23
4.1. Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehnoloģiskā attīstība	24
4.2. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vidē	24
4.3. Komerddarbības attīstīšana	24
5. FINANŠU ANALĪZE	24
6. PAZIŅOJUMS PAR VADĪBAS ATBILDĪBU	26
II PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS PAR PERIODU NO 2021. GADA 1. JANVĀRA LĪDZ 31. DECEMBRIM.....	27
III BILANCE 2021. GADA 31. DECEMBRĪ	28
AKTĪVI	28
PASĪVI	29
IV NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ	30
V PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ	31
VI FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI.....	32

INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Uzņēmuma nosaukums	Elektroniskie sakari
Juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 100%
Reģistrācijas numurs komercreģistrā	40003021907
Reģistrācijas datums komercreģistrā	14.10.2004.
NACE kods	61.9 (Citi telekomunikācijas pakalpojumi) 63.11 (Datu apstrāde, uzturēšana un ar to saistītās darbības) 71.20 (Tehniskā pārbaude un analīze) 72.1 (Pētījumu un eksperimentālo izstrāžu veikšana dabas zinātnēs un inženierzinātnēs) 74.9 (Citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi) 68.20 (Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana).
Juridiskā / pasta adrese	Eksporta iela 5, Rīga, Latvija, LV-1010
Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretārs Edvīns Balševics
Atbildīgais darbinieks	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Juridiskā departamenta direktora vietniece - Juridiskās nodaļas vadītāja Olga Paipala
Padomes priekšsēdētāja	Ilze Oša
Padomes locekles	Tīna Kukka Elita Baklāne – Ansberga Ieva Ilvesa (amatā no 2021. gada 22. janvāra)
Valdes priekšsēdētājs	Jānis Bārda
Valdes locekļi	Laila Līduma (no 2021. gada 28. jūlija) Vija Gēme (līdz 2021. gada 24. septembrim)
Pārskata periods	2021. gada 1. janvāris – 2021. gada 31. decembris
Revidenti	Anita Kursīte LZRA sertifikāts Nr.14 SIA A.Kursītes auditorfirma, Reģistrācijas Nr. 45402005304 Zvērinātu revidentu komercsabiedrības licence Nr.20

VAS "ELEKTRONISKIE SAKARI"

GADA PĀRSKATS PAR 2021. GADU

PĀRSKATA PERIODS 01.01.2021. - 31.12.2021.

NAUDAS VIENĪBA EUR

APZĪMĒJUMI, SAĪSINĀJUMI**APZĪMĒJUMI, SAĪSINĀJUMI**

Dokumentā izmantoti šādi apzīmējumi un saīsinājumi:

Apzīmējums vai saīsinājums	Skaidrojums
ADCO	Administratīvās sadarbības grupa
IMT	Starptautiskie mobilie telesakari
CEPT	Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konference
ECC	Elektronisko sakaru komiteja
EK	Eiropas Komisija
EMS	Elektromagnētiskā saderība
ES	Eiropas Savienība
FM	Frekvenču modulācija
GIS	Ģeogrāfiskā informācijas sistēma
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
ITU	Starptautiskā Telesakaru savienība
MFCN	Mobilās fiksētās sakaru sistēmas
MK	Ministru kabinets
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
RED	Radioiekārtu direktīva
RSPG	Radiofrekvenču spektra politikas darba grupa
SM	Satiksmes ministrija
TDD	Laikdales duplexs
TV	Televīzija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS ES	VAS Elektroniskie sakari
WRC	Pasaules radiosakaru konference

I VADĪBAS ZIŅOJUMS

Kopsavilkums

Valsts akciju sabiedrība "Elektroniskie sakari" (turpmāk - VAS ES vai Sabiedrība) darbojas saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu, Komerclikumu, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, MK noteikumiem, VAS ES statūtiem, Eiropas Savienības regulām, direktīvām un lēmumiem, Starptautiskās Telesakaru savienības (turpmāk - ITU) konvenciju, konstitūciju un Radio noteikumiem, lēmumiem un rekomendācijām, Elektronisko sakaru komitejas (turpmāk - ECC) lēmumiem un rekomendācijām, Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (turpmāk - CEPT) lēmumiem un rekomendācijām un citiem normatīvajiem aktiem.

Pārskata gadā sekmīgi veikti VAS ES pamatuzdevumi – nodrošināta radiofrekvenču spektra un numerācijas pārvaldība, kā arī veikta radioiekārtu uzstādīšanas tehnisko projektu izskatīšana un akceptēšana.

Veiksmīgi nodrošinātas uzņēmuma funkcijas, kā būtiskākie pārskata gada sasniegumi minami:

2021. gadā sasniegti finanšu mērķi, uzlabojot uzņēmuma finanšu rādītājus:

- ✓ Panākts finansiālās darbības uzlabojums, pārskata gadā strādājot ar peļņu 99,8 tūkst. EUR. Salīdzinājumam – 2020. gada kopējā peļņa 98,9 tūkst. EUR, 2019. gada peļņa 94,1 tūkst. EUR un 2018. gada peļņa 83,7 tūkst.
- ✓ Veiksmīgi realizēti komercpakalpojumi, kopā gūstot ieņēmumus 603,9 tūkst. EUR. Līdz ar to stratēģijā izvirzītais mērķis komercdarbības ieņēmumiem pārskata periodā izpildīts par 251%;
- ✓ Nodrošināta stabila uzņēmuma rentabilitātes rādītāju dinamika – bruto peļņas rentabilitāte (7,2%), realizācijas rentabilitāte (1,32%), aktīvu atdeve (0,8%), pašu kapitāla atdeve (1,0%), pamatkapitāla atdeve (1,1%);
- ✓ Pārskata gads noslēgts finansiāli veiksmīgāk nekā plānots (gada tīrā peļņa par 1% lielāka nekā plānots stratēģijā).

2021. gadā sasniegti sekojoši uzņēmuma nefinanšu mērķi:

- ✓ Nodrošināta 100% E-pieklūve radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujām;
- ✓ Ievērotas darba aizsardzības prasības un termiņi;
- ✓ Izskatīti 100% no iesniegtajiem radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļauju pieprasījumiem. Izskatīti 1186 radiofrekvenču atļauju lietošanas pieprasījumi un izsniegtas 8136 atļaujas;
- ✓ Izskatīti 100% no pieteiktajiem kaitīgo radiotraucējumu pieteikumiem;
- ✓ Apsekota 1 154 radioiekārtu uzstādīšanas vieta (objekti);
- ✓ Panākts 37% pieaugums VAS ES sociālo tīklu sekotāju skaitam;
- ✓ Kopējais klientu apmierinātības indekss, kas atspoguļo klientu vērtējumu par VAS ES darbību un tās sniegtajiem pakalpojumiem ir 92,13%.

VAS ES padomes 2021. gada darba kopsavilkums:

- ✓ Padome pārskata periodā ir nodrošinājusi efektīvu VAS ES valdes darbības pārraudzību un nav konstatējusi neatbilstības atbilstoši normatīvo aktu prasībām, interešu konflikta situāciju novēršanas prasībām un operacionālo risku vadības prasībām.
- ✓ 2021. gada 22. janvārī akcionāru sapulcē par VAS ES neatkarīgo padomes locekli tika ievēlēta Ieva Ilvesa.
- ✓ Pārskata gadā padomes galvenās prioritātes bija VAS ES vidēja termiņa darbības stratēģijas 2022.-2024. gadam un būtiskāko uzņēmuma politiku apstiprināšana, kā arī padomes nolikuma apstiprināšana un padomes locekļu atbildības jomu sadalījums.

Citi būtiski notikumi:

- ✓ 2021. gada 22.- 25. novembrī norisinājās Eiropas vadošais 5G ekosistēmas forums "5G Techritory". Galvenais tematiskais fokuss bija 5G tehnoloģiju radītā patiesā vērtība. Forumā šogad kā runātāji piedalījās arī VAS ES pārstāvji.
- ✓ Izstrādāts un nodots ekspluatācijā jauns radiomonitoringa programmatūras SKUDRA modulis SKUDRA Target, kas aizstāj līdz šim lietoto Rohde&Schwarz Argus programmatūru un sniedz papildu iespējas monitoringa uzdevumu izpildei. Līdz ar jaunā moduļa ieviešanu SKUDRA ir kļuvusi par galveno pamatprogrammatūru monitoringa darbā.
- ✓ Notikusi VAS ES sekmīga sadarbība ar SIA LMT iMUGS projekta ietvaros, kurā VAS ES piedalījās ar programmatūru SKUDRA, papildinot un pielāgojot tās funkcionalitāti projekta misijas vajadzībām.
- ✓ Nodrošināta dalība Satiksmes ministrijas darba grupā par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa pārņemšanu nacionālajos normatīvajos aktos, izstrādājot jaunu Elektronisko sakaru likumu, kurš pieņemts Ministru kabinetā 2021. gada 19. oktobra sēdē (protokols Nr.70, 24.§) un izskatīts Saeimā 1.lasījumā 2021. gada 9. decembrī.
- ✓ Sabiedrība ieguva ISO 27001:2013 sertifikātu, kas apliecina, ka izstrādātā un ieviestā VAS ES informācijas drošības vadības sistēma ir atbilstoša starptautiskam standartam ISO 27001:2013 "Informācijas tehnoloģija. Drošības paņēmieni. Informācijas drošības pārvaldības sistēmas. Prasības".
- ✓ Izstrādāta un apstiprināta VAS ES vidēja termiņa darbības stratēģija periodam no 2022.līdz 2024. gadam.
- ✓ Izstrādāts un ieviests Finanšu vadības biznesa inteliģences risinājums.
- ✓ Izstrādāta Attīstības un inovāciju koncepcija, kā rezultātā norisinājās pirmie darbinieku hakatoni, ar mērķi iesaistīt darbiniekus, lai veicinātu uzņēmuma turpmāku modernizāciju un darbības paplašināšanos, radot jaunas idejas uzņēmuma attīstībai, jauniem pakalpojumiem, tehnoloģiju inovācijām un organizatoriskiem procesiem.
- ✓ Ieviesta LEAN sistēma, kas sekmējusi dažādu procesu uzlabojumus (iesniegto KAIZEN ideju ietvarā), tajā skaitā, finanšu un laika resursu efektīvāku izmantošanu uzņēmumā.
- ✓ Elektronisko atļauju koncepcijas ieviešanas rezultātā no radiofrekvences lietošanas atļauju izdošanas procesa izslēgtas liekās darbības un samazināts procesā iesaistīto darbinieku skaits, tādējādi samazinot radiofrekvences lietošanas atļauju izdošanai nepieciešamo laiku.
- ✓ Organizēta Klientu diena. Ņemot vērā, ka šogad Klientu diena organizēta, atzīmējot uzņēmuma 30. gadadienu, pasākumā ne tikai iepazīstinājām klientus ar šī brīža aktualitātēm, bet arī atskatījāmies uz vēsturiski nozīmīgākajiem notikumiem un sasniegumiem un ielūkojāmies nākotnes plānos un vīzijā.
- ✓ Lai nodrošinātu radioiekārtu atbilstības novērtēšanas funkcijas īstenošanai noteiktos uzdevumus, izstrādāts Atbilstības novērtēšanas nodaļas attīstības vadlīniju dokuments, kurā noteikti nodaļas ilgtermiņa stratēģiskie mērķi un darbības virzieni 2022. - 2026. gadam.
- ✓ Pilnībā pabeigta jaunās Numerācijas datubāzes izveidošana.
- ✓ Pilnveidota iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēma.
- ✓ Grobiņas novadā svinīgi atklāta jaunā fiksētā radiomonitoringa stacija.

Ar detalizētu pārskata gada VAS ES nozīmīgāko notikumu atspoguļojumu un rezultātu analīzi var iepazīties turpmākajās vadības ziņojuma sadaļās.

1. Funkcijas un normatīvā bāze

Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" kompetenci nosaka Elektronisko sakaru likuma 6. pants.

Galvenās uzņēmuma funkcijas ir:

- ✓ sniegt elektromagnētiskās saderības un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumus;
- ✓ plānot radiofrekvenču spektra tehnisko izmantošanu un noteikt radiofrekvenču piešķirumu radioiekārtas darbībai;
- ✓ Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos un konvencijās noteiktajā kārtībā koordinēt un reģistrēt radiofrekvenču piešķirumus;
- ✓ sadarboties ar citu valstu sakaru administrācijām un piedalīties sakaru nozares starptautisko institūciju un organizāciju darbā, lai veicinātu radiofrekvenču spektra un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumu efektīvu izmantošanu;
- ✓ veikt radiofrekvenču spektra radiomonitoringu un radioiekārtu parametru mērījumus;
- ✓ nodrošināt radioamatieru eksāmenus, izsniegt radioamatieru apliecības;
- ✓ akceptēt elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehniskos projektus.

VAS ES, izpildot noteiktās funkcijas, patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus. Saskaņā ar Administratīvās atbildības likumu (spēkā no 01.07.2020.) turpmāk administratīvā pārkāpuma procesu veiks VARAM.

2. Sabiedrības darbības apraksts 2021. gadā

Lai nodrošinātu VAS ES struktūras optimizāciju un funkciju efektivizāciju, saskaņā ar 2021. gada 21. decembra valdes lēmumu Nr. 14 tika reorganizēts Tehniskais departaments. Tika izveidots Radiofrekvenču plānošanas departaments un Radiofrekvenču uzraudzības departaments. Izmaiņas stājas spēkā 2022. gada 1. februārī.

2.1. Radiofrekvenču spektra pārvaldība

Elektromagnētiskās saderības nodrošināšana ir administratīvo un tehnisko pasākumu komplekss, kura īstenošanas mērķis ir nodrošināt frekvenču spektra pieejamību un radioiekārtu darbību bez savstarpējiem kaitīgiem traucējumiem. Minētais pasākumu komplekss ietver radiofrekvenču spektra plānošanu, uzraudzību un radioiekārtu atbilstības izvērtēšanu izplatīšanai un lietošanai. Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas galvenie uzdevumi ir nodrošināt piekļuvi frekvenču spektram, palielināt spektra izmantošanas efektivitāti, novērst sakaru traucējumus un neatļautu un nepareizu spektra izmantošanu.

Uzdevumu īstenošana ietver:

- ✓ priekšlikumu izstrādi normatīvajiem aktiem (nacionālajiem un starptautiskajiem), kas veido juridisko pamatu radiofrekvenču spektra pārvaldībai;
- ✓ informācijas datu bāzu uzturēšanu, kas nodrošina spektra pārvaldības tehnisko pamatu;
- ✓ datu bāzu informācijas analīzi, kura atvieglo spektra pārvaldību, kā rezultātā iespējams pieņemt lēmumus par spektra iedalīšanu, radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļauju sagatavošanu un izsniegšanu;
- ✓ radiofrekvenču spektra monitoringu, kontroli un tiesībaizsardzības (prevencijas) funkcijas, kas nodrošina radiofrekvenču spektra pārvaldības integritāti.

VAS ES nodrošina elektromagnētiskās saderības pakalpojumus civilajām un militārajām, kā arī valsts drošības struktūru radiosakaru sistēmām. VAS ES klienti ir valsts un pašvaldību iestādes, publisko un privāto elektronisko sakaru tīklu operatori, radio un televīzijas apraides organizācijas, bankas, kuģu un gaisa kuģu īpašnieki, radioamatieri, kā arī daudzi citi radiofrekvenču spektra lietotāji.

2.1.1. Radiofrekvenču spektra plānošana

Darbs starptautiskajās institūcijās

Starptautiskā darbība radiofrekvenču spektra pārvaldības procesā ir sevišķi svarīga, jo, piedaloties starptautisko normatīvo tiesību aktu un tehniskās dokumentācijas (lēmumu, ieteikumu, ziņojumu starpvalstu koordinācijas vienošanās līgumu, u.c.) izstrādāšanas procesā, tiek pārstāvētas Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības intereses.

Starptautisko institūciju darba grupu laikā VAS ES speciālisti sniedza viedokļus un priekšlikumus, kas atbilst Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības interesēm. Darba grupās izstrādātie un apstiprinātie starptautiskie normatīvie akti ir pamats Latvijas nacionālo normatīvo aktu, tajā skaitā Nacionālā radiofrekvenču plāna aktualizēšanai. Atbilstoši tam turpinās Latvijas informācijas aktualizēšana Eiropas Sakaru biroja (ECO) Frekvenču informācijas sistēmā EFIS un ECO datubāzē.

Radiofrekvenču spektra plānošana – nacionālo normatīvo aktu izstrādāšana

Eiropas Elektronisko sakaru kodekss

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra direktīvu (ES) 2018/1972 ir pieņemts Eiropas Elektronisko sakaru kodekss, kas apvieno esošos Eiropas Savienības normatīvos aktus elektronisko sakaru jomā un pielāgo tos mūsdienu tehnoloģiju prasībām. Atbilstoši tam ES dalībvalstīm jāaktualizē normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu direktīvas (ES) 2018/1972 prasības. Direktīvas izpildi nodrošina tās prasību transponēšana Latvijas normatīvajos aktos. VAS ES pamatnostādnes jaunā likuma izstrādei ir politikas plānošanas dokuments, kas nosaka rīcības virzienus un sasniedzamos rezultātus jaunā Elektronisko sakaru likuma izstrādes laikā.

Lai sasniegtu izvirzītos uzdevumus, VAS ES pārstāvji Kodeksa izstrādes laikā:

- ✓ skaidroja uzņēmuma viedokli par nozari atbildīgajai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un Satiksmes ministrijai;
- ✓ piedalījās Satiksmes ministrijas darba grupā, lai pārstāvētu VAS ES viedokli;
- ✓ likuma izstrādes laikā iesniedza priekšlikumus par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa pantiem, kuri tieši vai netieši skar VAS ES kompetenci;
- ✓ nodrošināja dalību un aizstāvēja VAS ES intereses Elektronisko sakaru likuma saskaņošanas procesā ar iesaistītām institūcijām.

Papildus VAS ES izstrādāja un nosūtīja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un Satiksmes ministrijai ar jaunā Elektronisko sakaru likuma stāšanos spēkā saistītos VAS ES darbību regulējošos Ministru kabineta noteikumu projektus.

- ✓ Izstrādāti priekšlikumi Ministru kabineta 2009. gada 6. oktobra noteikumu Nr. 1151 „Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem (Nacionālais radiofrekvenču plāns)” aktualizēšanai. Izveidots Nacionālā radiofrekvenču plāna 4. pielikums, aktualizējot plānā iekļauto Eiropas Komisijas Lēmumu, ECC lēmumu un rekomendāciju iekļaušanu. Šāda pielikuma veidošana ievērojami uzlabos plāna izmantošanas vienkāršību un pārskatāmību. Dokumenta apjomīgie grozījumi skar vairākas publisko mobilo sakaru frekvenču joslas.
- ✓ Ir saņemti viedokļi no elektronisko sakaru asociācijām. Ir jau saņemts atzinums no Latvijas Interneta asociācijas, ka neiebilst MK projekta Ministru kabineta 2006. gada 6. jūnija noteikumi Nr. 453 “Noteikumi par radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujām”. Noteikumi pārstrādāti saistībā ar jaunā Elektroniskā likuma stāšanos spēkā, un tur noteiktajām prasībām.
- ✓ Ministru kabineta 2016. gada 9. augusta noteikumi Nr. 529 “Radioamatieru radiostaciju būvēšanas, ierīkošanas un lietošanas, kā arī radioamatieru apliecības saņemšanas kārtība”. Radioamatieru noteikumi, tāpat kā visi citi, ir jāpārstrādā jaunā Elektronisko sakaru likuma sakarā. Papildus nāk klāt jaunas lietas, kas reizēm jāiestrādā visos noteikumos. Piemēram, NRFP paredzēto radiofrekvenču joslu izmantošanas nosacījumi. Uzņēmumam tas nozīmē to, ka, pilnveidojot noteikumus, varēsim uzlabot mūsu pamatdarbības procesu- izpildes efektivitāti. Skatoties plašāk, jaunie noteikumi varētu veicināt radioamatierisma attīstību valstī.
- ✓ Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 652 “Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis”. Jaunajam cenrādim

sarēķinātas 700 MHz un 1500 MHz joslas. Informācija izsūtīta klientiem. Sagatavots cenrāža priekšlikuma projekts un anotācija.

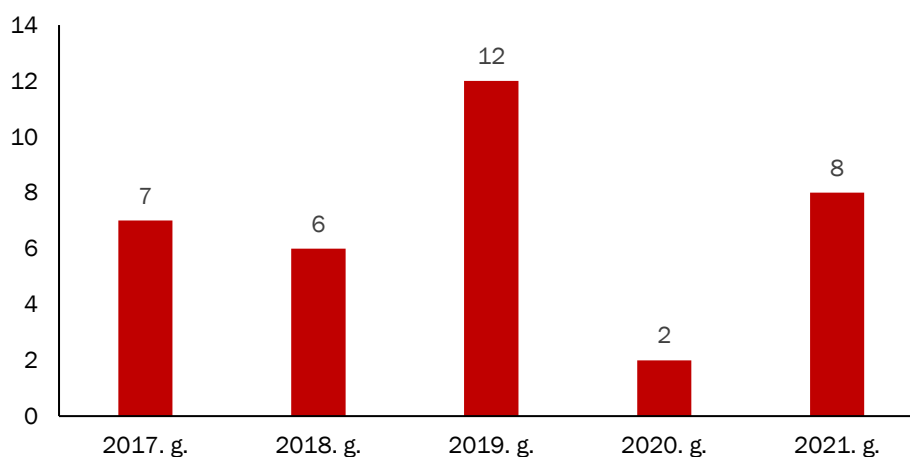
Radiofrekvenču spektra lietošanas atļauju pieprasījumu izskatīšana un lietošanas atļauju sagatavošana

Radiofrekvenču spektra lietošanas atļaujas ir frekvenču spektra plānošanas darba un nepieciešamo aprēķinu veikšanas gala rezultāts.

Lai uzlabotu radiofrekvenču spektra izmantošanas efektivitāti un radiosakaru sistēmu darbības elektromagnētiskās saderības (radioiekārtu darbu bez kaitīgajiem traucējumiem) nodrošināšanu pierobežā un paātrinātu atļauju izdošanas procesu pārskata periodā stājās spēkā vairāki starptautiskās koordinācijas vienošanās līgumi un dokumenti:

Informācija par noslēgtajiem starptautiskās koordinācijas līgumiem laika posmā no 2017. gada līdz 2021. gadam sniegta 1. attēlā.

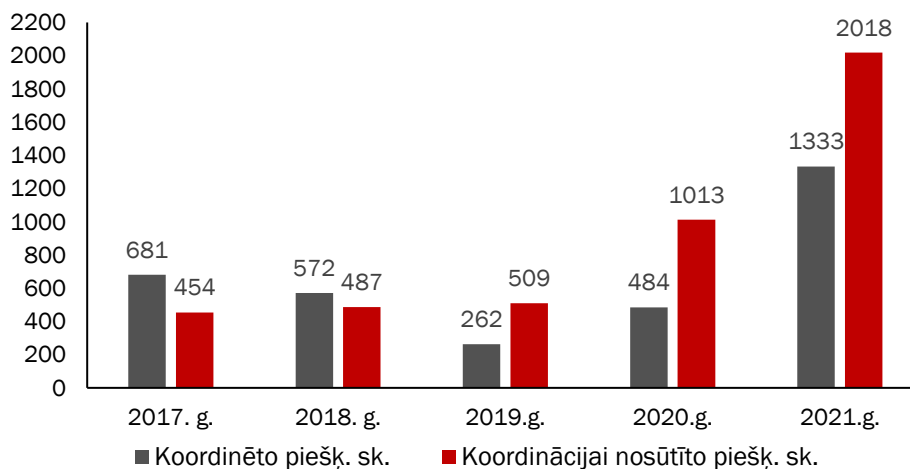
Noslēgtās starptautiskās koordinācijas vienošanās un dokumenti

1. attēls

Lai novērstu savstarpēju kaitīgo radiotraucējumu rašanos ar kaimiņvalstu radioiekārtām Latvijas pierobežā, pirms lietošanas atļauju izdošanas nepieciešamības gadījumā tiek veikta starptautiskā koordinācija (nosūtīti piešķirumu koordinācijas pieprasījumi un izskatīti ārvalstu sakaru administrāciju koordinācijas pieprasījumi). Koordinācijai nosūtāmo un koordinēto piešķirumu skaits ir atkarīgs no Latvijas un kaimiņvalstu radiofrekvenču lietotāju (tai skaitā publisko mobilo sakaru operatoru) elektronisko sakaru tīklu izvēršanas plāniem un aktivitātēm valsts pierobežā. Koordinācijas skaitliskos rādītājus ietekmē arī starpvalstu koordinācijas līgumi, kas ievērojami vienkāršo radiofrekvenču izmantošanas parametru noteikšanu valsts pierobežā. Informācija par radiofrekvences piešķirumu starptautiskās koordinācijas kvantitatīvajiem rādītājiem redzama 2. attēlā.

Informācija par starptautisko koordināciju

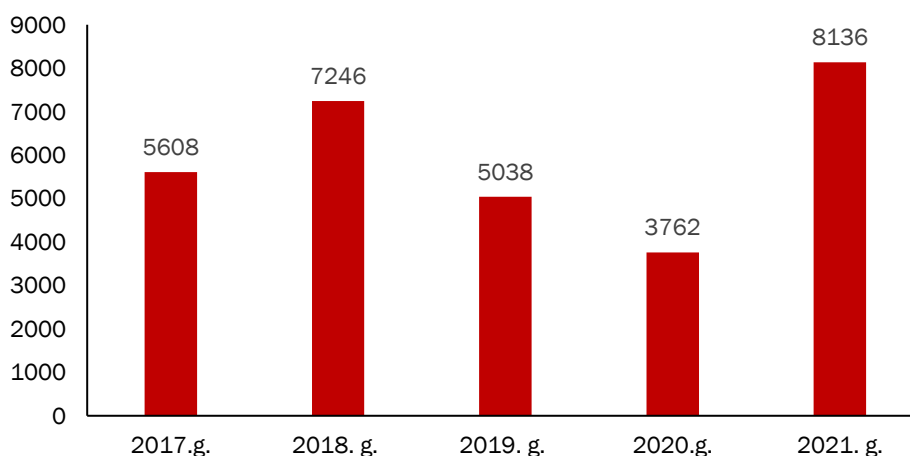

2. attēls

VAS ES izdots administratīvais akts - radiofrekvencu spektra lietošanas atļauja, ir juridiskais pamats spektra izmantošanai, ko VAS ES izsniedz frekvenču spektra lietotājiem. Atļaujās noteikti spektra izmantošanas tehniskie nosacījumi, kas nodrošina elektromagnētisko saderību dažādu esošo un plānoto sakaru sistēmu radioiekārtu darbībai visā Latvijā un tās pierobežā, nodrošinot efektīvu radiofrekvencu spektra izmantošanu, kā tas noteikts Elektronisko sakaru likumā.

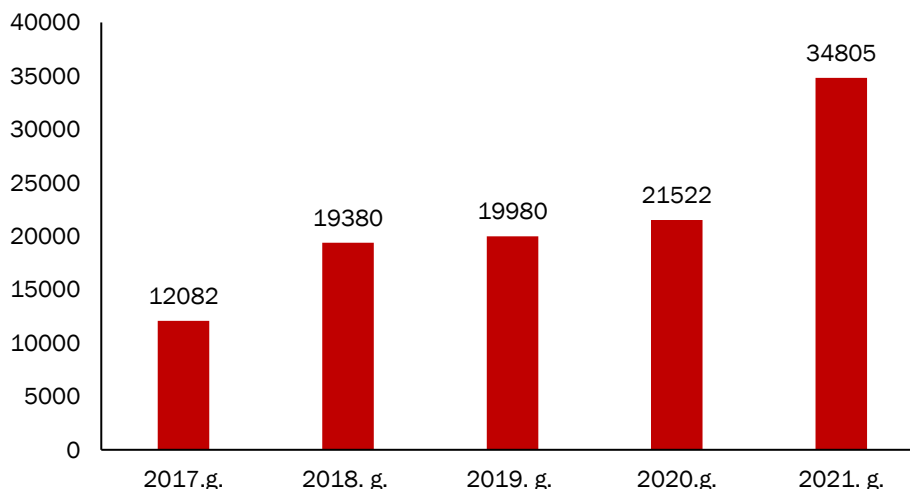
Izsniegto radiofrekvencu spektra lietošanas atļauju skaita dinamika ir atkarīga no spektra lietotāju, tajā skaitā publisko mobilo sakaru operatoru, aktivitātēm un elektronisko sakaru tīklu attīstības plāniem. Šo plānu realizācijai nepieciešamas radiofrekvencu spektra lietošanas atļaujas, kuras pēc saņemto pieprasījumu izskatīšanas izsniedz VAS ES.

Izsniegtās radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujas

3. attēls

Derīgās radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujas

4. attēls

Vispārēja informācija par RFPN darbības pārejām aktivitātēm 2021. gadā:

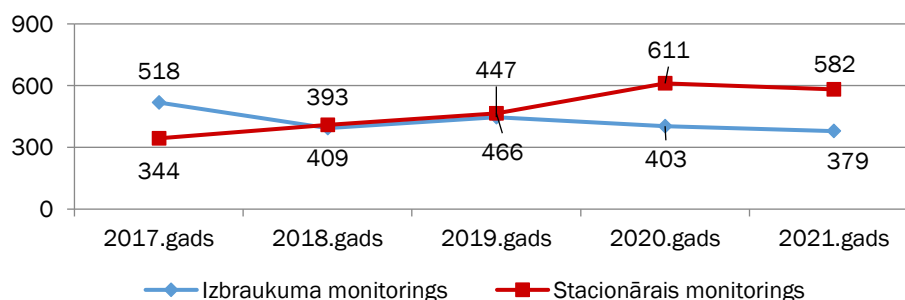
- ✓ Pārskata periodā pilnībā veikta Eiropas Sakaru biroja (ECO) Frekvenču informācijas sistēmas EFIS esošās radiosakaru sistēmu (Applications) informācijas pārstrukturēšana detalizācijas paaugstināšanai, iegūstot no EFIS.cept.org lejupielādējamu, mašīnlasāmu un precīzu radiosakaru sistēmu informāciju par Latviju izmantošanai *Skudra* sistēmas programmatūrās. Regulāri tiek veikta ECO datubāzē esošās informācijas par Latviju aktualizācija.
- ✓ Pārskata periodā veikta frekvenču pārvaldības sistēmas USMA pilnveidošana, ievadīta informācija par visu veidu radiosakaru dienestu radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujām.
- ✓ Pārskata periodā nodrošināta visu atļauju atrādīšana Klientu portālā.

2.1.2. Radiofrekvenču spektra uzraudzība

Radiomonitorings

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, uzraugot radiofrekvenču spektru, VAS ES pārskata gadā nacionālā līmenī veica radiomonitoringu, kā rezultātā sagatavoti 961 radiomonitoringa informācijas dokumenti (skat. 5. attēlu).

Monitoringa rezultātā sagatavoto atskaišu (radiomonitoringa informāciju) skaits pēc veikšanas veida

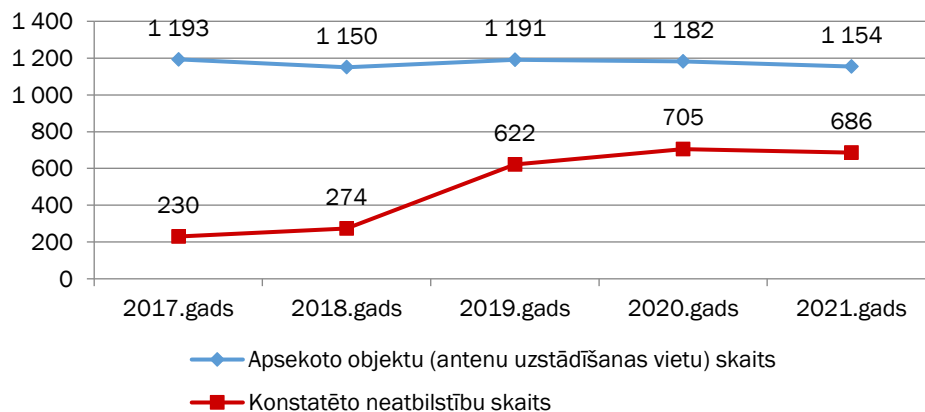

5. attēls

Ekspertīzes radioiekārtu uzstādīšanas vietās un radioiekārtu apsekošana

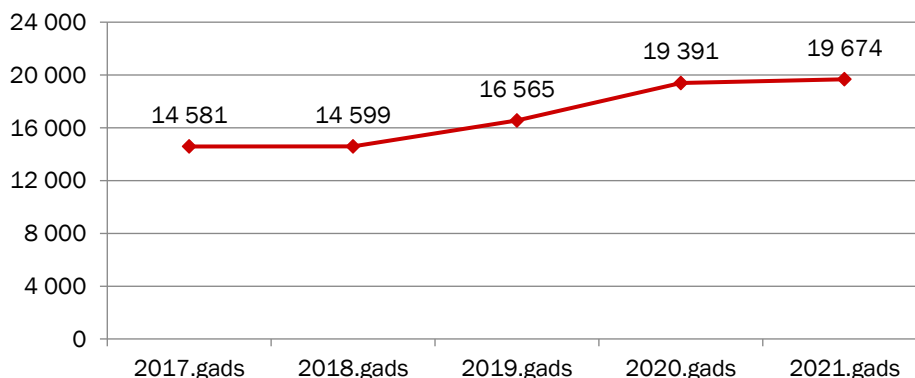
VAS ES speciālisti pārskata periodā veica radioiekārtu uzstādīšanas vietu apsekošanu un tajā esošo radioiekārtu darbības likumības pārbaudi.

Apsekoto objektu un konstatēto neatbilstību skaits

6. attēls

Pārbaudīto radioiekārtu/antenu skaits

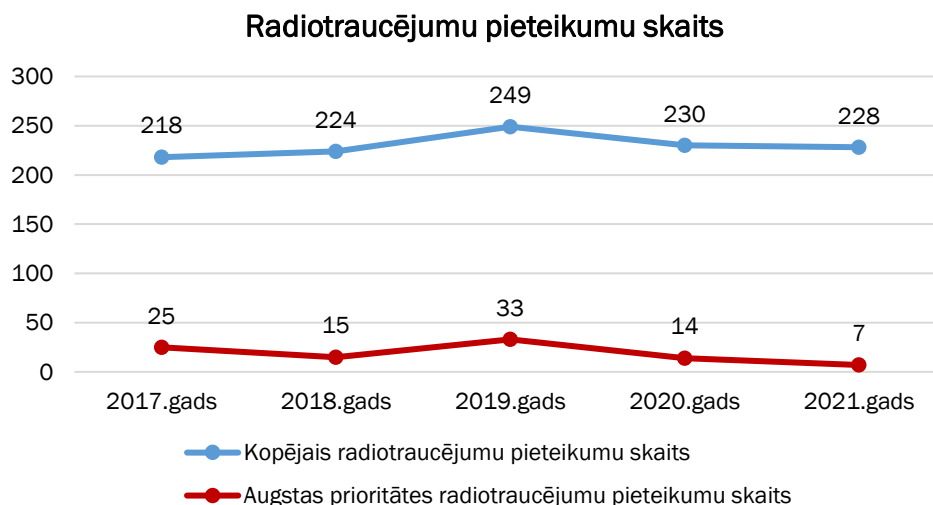

7. attēls

Apsekoto objektu skaits saglabājas aptuveni iepriekšējā gada līmenī (skat.6. attēlu), savukārt apsekotajos objektos pārbaudīto radioiekārtu/antenu skaits ir pieaudzis (skat. 7.attēlu), līdz ar to varam secināt, ka radioiekārtu skaits objektos arvien vairāk pieaug. Rezultāti (skat. 6. attēlu) parāda, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, procentuāli neatbilstību skaits ir nedaudz samazinājies, kas vērtējama kā pozitīva tendence.

Sakaru traucējumi

VAS ES speciālisti pārskata periodā pārbaudīja 228 pieteikumus par traucējumiem radioiekārtu darbībai (skat. 8. attēlu), t.sk. reaģēja uz 7 radiosakaru traucējumu pieteikumiem, kuriem piešķirama steidzamības pakāpe - traucējumi, kas var radīt draudus valsts un cilvēku drošībai, sabiedriskajai kārtībai, apdraudējumu kuģošanas un gaisa satiksmes drošībai, traucējumi, kas ietekmē elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanu lielam cilvēku skaitam un vienlaikus nav iespējams nodrošināt alternatīvu pakalpojumu sniegšanas veidu.

8. attēls

Lielākā daļa radiotraucējumu pieteikumu - 88 % no kopējā pieteikumu skaita ir pieteikumi par traucējumiem sauszemes mobilā radiosakaru dienesta tīklos. Visbiežākais radiosakaru traucējumu iemesls 2021. gadā bijuši videosignālu raidītāji (27% gadījumu no visiem traucējumu pieteikumiem).

Spektra uzraudzības tehniskā attīstība

Pārskata periodā strādāts pie radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehniskās bāzes attīstības projektiem Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstības un investīciju plāna laika periodam 2017. - 2021. gadam ietvaros.

Pārskata periodā radiofrekvenču spektra monitoringa funkciju izpildei:

- uzsākta transportējamās monitoringa sistēmas (TMS) lietošana ekspluatācijā, kuru iespējams novietot vietās ārpus fiksēto monitoringa punktu pārklājuma teritorijas uz vairākām nedēļām, tādējādi paplašinot VAS ES monitoringa teritoriju un nodrošinot spektra uzraudzību ārpus lielajām pilsētām. TMS tika efektīvi izmantots arī publisko masu pasākumu laikā;
- reģionu dienestu vajadzībām iegādāti 6 portatīvo monitoringa uztvērēju komplekti;
- uzsākta iepirkuma procedūra projektam - četru universālo mobilo laboratoriju izveidošana.

Spektra uzraudzības sistēmas attīstības darbi tiks turpināti atbilstoši Radiofrekvenču uzraudzības nodaļas attīstības stratēģijai 2022.-2026. gadam.

Starptautiskā darbība spektra uzraudzības jautājumos

Uzraugot radiofrekvenču spektru, VAS ES speciālisti piedalījās šādu sakaru nozares starptautisko institūciju darbā:

- CEPT ECC WG FM darba grupas FM22 apakšgrupas darbā;
- ITU – R 1C darba grupas darbā;
- Austrumu partnerības regulatoru ekspertu darba grupas EaP SEWG 13.sanāksmē, kurā VAS ES speciālists dalījās savā pieredzē ar sanāksmes dalībniekiem un rādīja prezentāciju par mērījumiem publisko mobilo sakaru tīklu frekvenču joslās.

2.1.3. Radioiekārtu atbilstība

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, ir svarīgi pārliecināties, ka lietošanai Latvijā tiek izmantotas nacionālajiem normatīvajiem aktiem atbilstošas radioiekārtas.

VAS ES speciālisti pārskata periodā izskatot informāciju par radioiekārtām, 52 radioiekārtu modeļiem tika konstatētas neatbilstības (piemēram, nebija ievērots radioiekārtu atbilstības novērtēšanas

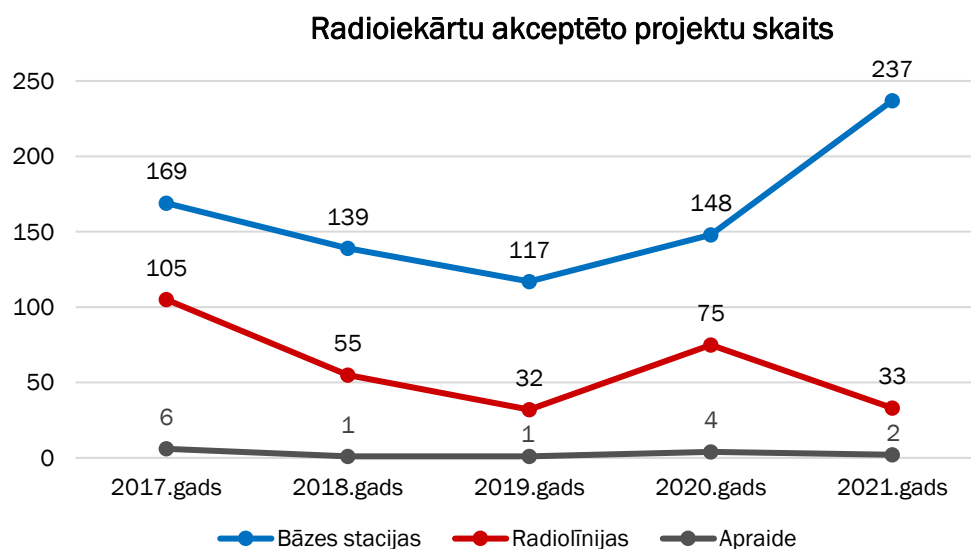
process, nebija pieejama atbilstības deklarācija, nebija pievienota vai korekta lietotājiem paredzētā informācija, u.c.), 30 iekārtu neatbilstības tika izskatītas sadarbībā ar PTAC.

Starptautiskā darbība radioiekārtu atbilstības jautājumos

VAS ES speciālisti pārskata gadā starptautiskā līmenī piedalījās ADCO RED darba grupās sadarbībā ar PTAC.

2.2. Radioiekārtu ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšana

Veicot elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšanu, VAS ES speciālisti pārskata gadā izskatīja un akceptēja 272 radiostaciju ierīkošanas tehniskos projektus (skat. 9. attēlu).

9. attēls

Akceptēto projektu skaita izmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem, skaidrojamas ar elektronisko sakaru komersantu aktivitāti, veicot esošo elektronisko sakaru tīklu modernizācijas darbus.

2.3. Numerācijas datu bāzes darbības uzturēšana

Pārskata periodā VAS ES pabeidza jaunās Numerācijas datubāzes izveides un funkcionalitātes paplašināšanas darbus, pilnībā apgūstot valsts piešķirto finansējumu datubāzes izveidei - 175 525,63 euro. Datubāzes lietotāji - SPRK un elektronisko sakaru komersanti, atzinīgi novērtējuši datubāzes funkcionalitāti, datubāzē iestrādātos automatiskos kontrolierus, kas kontrolē pareizas un pilnīgas informācijas ievadi, informācijas analīzes iespējas, kā arī citus funkcionalitātes uzlabojumus. Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam veikta Numerācijas datu bāze reģistrētās informācijas atbilstības uzraudzība, 52 komersantiem - numerācijas resursu lietotājiem un SPRK numerācijas datubāzei nodrošināts augsts pieejamības līmenis (99,9%), Valsts ieņēmumu dienestam nodrošināta informācija par komersantiem, kuriem jāmaksā ikgadējā valsts nodeva par numerācijas lietošanas tiesībām, kā arī informācija par nodevas apmēru. Nodrošinot normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi, pārskata periodā Numerācijas datu bāzē veiktas 5 924 273 darbības.

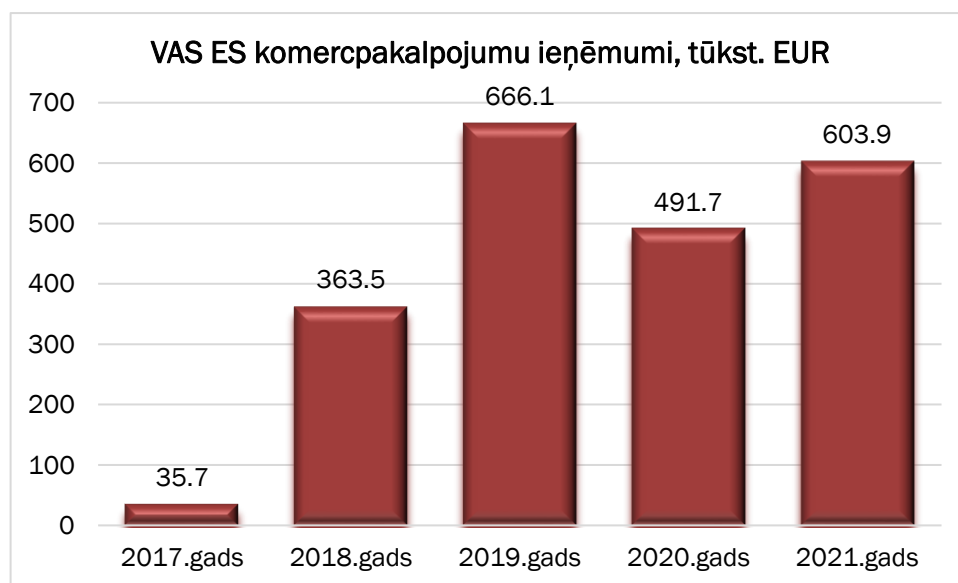
2.4. Komerccapakalpojumu nodrošināšana

Pārskata periodā VAS ES turpināja aktīvi attīstīt komercdarbību, kā rezultātā, ir notikušas šādas aktivitātes:

- ✓ Uzsākta sadarbība ar Ekvadoras sakaru regulatoru par programmatūras Skudra licenču iegādi.
- ✓ Pārdotas pirmās jaunā programmatūras Skudra Target moduļa licences.

- ✓ Pārdotas vairākas programmatūras Skudra Patrol un Skudra Server licences.
- ✓ Nodrošināti iepriekšējos pārskata periodos pārdoto spektra monitoringa programmatūras Skudra licenču uzturēšanas pakalpojumi.
- ✓ Veikti elektromagnētiskā lauka intensitātes mērījumi.
- ✓ Veikti nejonizējošā elektromagnētiskā lauka mērījumi.
- ✓ Nodrošināta traucējošo raidošo telemetrijas raidītāju atrašanās vietas noteikšana.
- ✓ Aizsardzības resora pārstāvjiem nodrošināti 2 mācību cikli par spektra monitoringa jautājumiem.
- ✓ Organizēts ceturtais ikgadējais Baltijas jūras reģiona 5G ekosistēmas forums "5G Techritory" tiešsaistē.
- ✓ Noslēgts līgums ar publisko mobilo tīklu operatoru par nejonizējošā starojuma mērījumiem atbilstoši MK Noteikumu Nr.501 "Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas, būvniecības un uzturēšanas kārtības" 39.punktam.
- ✓ Turpināta stacionāro monitoringa resursu noma.
- ✓ Piesaistīts jauns klients - medicīnisko iekārtu ražotājs, kura iekārtām pēc pieprasījuma tika veikti nejonizējošā starojuma mērījumi.
- ✓ VAS ES radīja pakalpojuma inovāciju – radioorientēšanās mācības "*Lapsu medības*". Pārskata periodā VAS ES noslēdza pirmo komercdarījumu par šo pakalpojumu un VAS ES inženieri novadīja 5 mācības. Nākamajā pārskata periodā VAS ES turpinās šī pakalpojuma attīstību un veiks mārketinga aktivitātes.

VAS ES komercpakalpojumu ieņēmumi atspoguļoti 10. attēlā.

10.attēls

2.5. Normatīvie akti

VAS ES speciālisti pārskata gadā piedalījās dažādu normatīvo aktu un to grozījumu izstrādē, atzinumu un priekšlikumu sniegšanā.

Kā svarīgākie minami:

- ✓ sniegti priekšlikumi Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa pārņemšanai nacionālajos normatīvajos aktos, izstrādājot jaunu Elektronisko sakaru likumu. Kā arī nodrošināta dalība Satiksmes ministrijas darba grupā Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa pārņemšanai nacionālajos normatīvajos aktos. Sadarbībā ar Satiksmes ministriju un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju izskatīti institūciju sniegti priekšlikumi un iebildumi par Elektronisko sakaru likumu, kā arī nodrošināta dalība starpministriju sanāksmēs un par likumprojektu atbildīgajā Saeimas komisijā;

- ✓ izstrādāti ar jaunā Elektronisko sakaru likuma stāšanās spēkā saistītie VAS ES darbību regulējošie Ministru kabineta noteikumu projekti;
- ✓ Sniegti priekšlikumi grozījumiem MK 2009. gada 6. oktobra noteikumos Nr. 1151 "Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem (Nacionālais radiofrekvenču plāns)".

2.6. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis

VAS ES sadarbībā ar elektronisko sakaru nozares asociācijām LIA, LIKTA, LTA un nozares atbildīgajām ministrijām Satiksmes ministriju un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, strādāja pie MK noteikumu projekta VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrāža izstrādes. Tika panākta vienošanās ar LIKTA, LIA un LTA, kā arī SM un VARAM par esošās VAS ES pakalpojumu izcenojumu noteikšanas metodikas piemērošanu un izmaksu apjomu. Projekta izstrādes gaitā notika vairākas darba grupas sanāksmes, kurās tika apspriestas izmaiņas, kas ietekmēja izcenojumus un maksājumu piemērošanas kārtību. MK noteikumi izstrādāti, lai tiktu pārskatīti elektromagnētiskās saderības izcenojumi platjoslas mobilo radiosakaru sistēmām, radiofrekvenču spektra joslu 700 MHz un 1500 MHz pārplānošanai un pielāgošanai publisko mobilo sakaru sistēmu vajadzībām, kā arī veikta izcenojuma noteikšana platjoslas privāto sauszemes mobilo radiosakaru tīkla radiokanālam individuālai izmantošanai dzelzceļa sakaru frekvenču joslās visā Latvijas teritorijā un satelītu zemes komponentei mobilajiem sakariem. MK noteikumu projektā noteikta cenrāža maksājumu piemērošanas kārtība, ja radiofrekvenču lietošanas tiesības tiek tālāk nodotas un, ja radiofrekvenču lietošanas tiesības tiek koplietotas.

MK Noteikumu projekta Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas tehniskā projekta izskatīšanas un akceptēšanas sadaļa papildināta ar jaunu pakalpojumu "publiskā mobilo sakaru tīkla radiosakaru bāzes stacijas ierīkošanas projekta rekonstrukcijai, ja tiek mainītas antenas un radioiekārtas bez konstrukciju maiņas", kas nosaka pakalpojuma tarifu izskatot un akceptējot projektus, kuros tiek veikta bāzes stacijas rekonstrukcija.

2022. gada 1. februārī MK sēdē tika apstiprināti MK noteikumi Nr. 87 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis".

2.7. Sadarbība ar klientiem un sadarbības partneriem

Ārējā komunikācija

2021. gadā VAS ES publicitāte medijos pieaugusi 1,8 reizes salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu.

Turpināts aizsāktais darbs pie uzņēmuma tēla pilnveidošanas, popularizēšanas un pasniegtās informācijas diferencēšanas dažādu mērķauditoriju vidū: uzturēta aktuāla informācija VAS ES tīmekļa vietnē, sociālajos tīklos, kā arī 2021. gadā izveidots VAS ES YouTube kanāls.

Lai palielinātu sabiedrības izpratni par uzņēmuma darbības jomām un sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī informētu par aktualitātēm, 2021. gadā īstenotas informatīvas kampaņas.

Vairākas 2021. gada sabiedrisko attiecību aktivitātes norisinājās 30 gadu jubilejas ietvaros.

2021. gada 23. augustā ar reģionālo mediju klātbūtni svinīgi tika atklāts VAS ES radiomonitoringa antenu tornis Grobiņā. Jaunuzceltais tornis ir desmitais VAS ES fiksētais radiofrekvenču spektra monitoringa punkts Latvijā.

2021. gads tika noslēgts ar Facebook informatīvo kampaņu par radioiekārtu lietošanu un iegādi. Kampaņas rezultātā unikālā sasniegtā auditorija – 24 896 cilvēki, video/ foto apskatīts 55 195 reižu. Viens no komunikācijas mērķiem arī 2021. gadā bija veidot un uzturēt VAS ES kā nozares eksperta un Latvijas tautsaimniecības attīstībai svarīga uzņēmuma publisko tēlu sabiedrībā. Šajā sakarā:

2021. gadā nodrošināts VAS ES ekspertu viedoklis 10 raidījumos un nodrošināta VAS ES dalība 4 publiskos ar nozari saistītos pasākumos:

- ✓ maijā - VAS ES valdes priekšsēdētāja prezentācija Latvijas Telekomunikāciju asociācijas biedru ikgadējā sanāsmē;
- ✓ augustā - uzņēmuma spēju demonstrācija Industrijas dienā NBS;
- ✓ septembrī – SKUDRA spēju demonstrācija iMUGS projekta ietvaros
- ✓ novembrī - 2 VAS ES ekspertu uzstāšanās 5G Techritory.

Sadarbība ar klientiem

Pārskata gada laikā tika organizēta attālinātā Klientu diena, veiktas vairākas aptaujas un ikgadējais klientu apmierinātības pētījums.

Pakalpojumu sniegšanas kvalitātes uzlabošanas nolūkos I ceturksnī veikta uzņēmuma jauno klientu aptauja. Tika vērtēta: klientu apkalpošana (93,34 %), komunikācija (93,34 %) un pakalpojumu kvalitāte (95,00 %). **Kopējais klientu apmierinātības indekss**, kas atspoguļo klientu vērtējumu par VAS ES darbību un tās sniegtajiem pakalpojumiem ir **93,89 %**.

II ceturksnī veikta uzņēmuma klientu aptauja par e-atļaujām (radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas saņemšanas iespējamību elektroniskā formā). Aptaujas mērķis bija noskaidrot klientu attieksmi un informācijas pieejamību, realizējot klientu apkalpošanu elektroniskajā vidē. Aptaujas rezultāti: 41% no respondentiem jau izmanto e-atļaujas saņemšanu elektroniskajā vidē, 14% respondentu izteikuši priekšlikumus pilnveidei, 11 % - atsakās saņemt e-atļauju, jo nepieciešams uzrādīt atļauju ārpus Latvijas robežas, pārējie respondenti nebija informēti par e-atļauju. Izvirzīti uzdevumi elektroniskās aprites turpmākai pilnveidošanai.

III ceturksnī veikta radioamatieru aptauja. Kopējais klientu apmierinātības indekss, kas atspoguļo klientu vērtējumu par VAS ES darbību un tās sniegtajiem pakalpojumiem ir 90,3 %.

2021. gada 16. septembrī VAS ES, atzīmējot uzņēmuma 30. gadadienu, organizēja Klientu dienu, kurā atskatījās uz VAS ES līdz šim sasniegto, iepazīstināja klientus un sadarbības partnerus ar uzņēmuma vidēja termiņa stratēģiju un nākotnes prioritātēm, kā arī aktualitātēm ceļā uz izvirzītajiem mērķiem. Pasākums norisinājās attālināti – hibrīdformātā.

IV ceturksnī VAS ES veica klientu apmierinātības ikgadējo pētījumu, lai uzzinātu klientu viedokli dažādos segmentos un tādējādi palīdzētu pēc aptaujas rezultātiem noteikt VAS ES turpmākās attīstības mērķus sadarbībā ar klientiem. Apkopojot aptaujas rezultātus, secināms, ka 2021. gadā VAS ES kopējais klientu apmierinātības indekss (KAI) ir 9,21 jeb 92,13 %, kur klientu apkalpošana: 92,66 %; pakalpojumu kvalitāte: 91,62 %; komunikācija: 92,13 %. Vērtējums par VAS ES darbu kopumā: 91,12 %

2.8. Baltijas jūras reģiona 5G ekosistēmas forums "5G Techritory"

2021. gada 22. – 25. novembrī norisinājās ceturtais Eiropas vadošais 5G ekosistēmas forums "5G Techritory". Galvenais tematiskais fokuss - 5G tehnoloģiju radītā patiesā vērtība. Šogad notika 96 sesijas, piesaistīts rekordliels dalībnieku skaits - 2589 dalībnieki no 111 valstīm, piedalījās 250 runātāji no 34 valstīm.

2021. gada 5G Techritory ietvaros tika ieviesti arī jauninājumi:

- ✓ Organizēta «Pasaules diena» īpaši atlasītu valstu prezentācijām;
- ✓ Dibināta 5G izcilības līga, kas pulcēs reģiona 5G ekspertus;
- ✓ Izveidota partnerības platforma Emporium, kas apvienoja ierastās B2B aktivitātes, ar lielākajiem Eiropas 5G R&D projektiem zem viena digitālā jumta;
- ✓ Izveidots 5G Techritory podkāsts, kas publicēts straumēšanas vietnē Spotify.

Šogad 5G Techritory forumā tika pārstāvēta arī VAS ES. Forumā Pasaules dienā līdzās LMT, LVRTC un Mikrotik vadītājiem panelīdiskusijā *Boosting 5G infrastructure* savu viedokli izteica un kopā ar pārējiem diskutēja Tehniskā departamenta direktors Māris Aleksandrovskis. Savukārt Radiofrekvenču nodaļas vadītājs Lauris Labanovskis pārstāvēja VAS ES uz Techflix skatuves ar prezentāciju *Enabling the flow of 5G lifeblood: challenges and solutions of radio frequency spectrum technical supervision*.

2.9. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vidē

VAS ES mērķis ir integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vides sistēmas ieviešana, kuras pamatā ir daļas pamatdarbības un atbalsta procesu pārvešana vienotā elektroniskā vidē, nodrošinot elektronisku dokumentu apriti, iespēju e-atļauju izsniegšanai, kā arī norēķinu, lietvedības u.c. procesu integrāciju, izmantojot savstarpēji saderīgus tehnoloģiskos risinājumus. Tas uzlabos uzņēmuma

darbības ekonomisko efektivitāti un iespējami plaši attīstīs klientu elektronisku apkalpošanu ar pašapkalpošanas portāla starpniecību, nodrošinot klientam iespēju ērti un ātri pieteikt pakalpojumus, operatīvi saņemt elektroniskos pārskatus par pasūtītajiem un saņemtajiem pakalpojumiem (izsniegtajām atļaujām, atļauju termiņiem, izrakstītajiem rēķiniem u.c.), kā arī veikt to apmaksu. Pārskata periodā ir notikusi integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vides sākotnējā projekta pabeigšana. Sistēmā tiek nodrošinātas sekojošas VAS ES pamatdarbības funkcijas – Latvijas Republikas radiofrekvences piešķirumu datu bāze, atbilstības novērtēšana, radiofrekvenču plānošana, radiofrekvences piešķirumu atļauju izsniegšana, klientu apkalpošana, pamatdarbības finanšu pārvaldība un atbalsta funkcijas. Pabeigta projektā paredzētā klientu apkalpošanas elektroniskā vide – klientu portāls, kurā klientiem tiešsaistes tīmekļa vietnē www.radioatlaujas.lv ir iespēja piekļūt saviem radiofrekvences piešķirumu atļauju un finanšu rēķinu datiem, autentifikācijai izmantojot Latvija.lv vienoto pieteikšanos vai individuālu portāla reģistrēšanos. Pabeigta automātiskā rēķinu sagatavošanas sistēma par elektromagnētiskās saderības pakalpojumiem atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par EMS pakalpojumu tarifiem un automatizēta šo rēķinu izsūtīšana uz klientu e-pastiem.

2.10. VAS ES Informācijas tehnoloģiju sistēmas pilnveidošana

2021. gada ietvaros VAS ES īstenoja projektu vienotas biznesa inteligences platformas ieviešanai visā uzņēmumā. Attiecīgās platformas, kura balstās uz vienu no pasaulē vadošajiem biznesa inteligences risinājumiem MicroStrategy, ieviešana iezīmēja kopējo datu analītikas nozīmes pieaugumu VAS ES ikdienas darbā, plānošanas un kontroles funkciju izpildē, kā arī analītiķu balstītu lēmumu pieņemšanā.

2021. gada laikā biznesa inteligences platformā tika izveidoti finanšu plānošanas un vadības analītikas pārskati, kas nodrošina ātrāku nepieciešamo datu analīzi un pārskatu sagatavošanu, kā arī sniedz iespējas dažādu līmeņu vadītājiem, operatīvā režīmā, sekot līdzi budžeta izpildei, salīdzināt budžeta izpildes nosacījumus vairāku gadu perspektīvā, kā arī plānot nākamā perioda izdevumus. Tāpat attiecīgās platformas ietvaros tika izveidoti vairāki pārskati, kas ir saistīti ar VAS ES pamata darbības jautājumiem - Radiofrekvenču piešķirumu atļauju pārvaldība un Spektra frekvenču uzraudzība.

Paralēli VAS ES veica pasākumus tālāko biznesa inteligences attīstības pasākumu prasību definēšanai, kas kalpos par pamatu faktisko pasākumu ieviešanai 2022. gadā.

2021. gadā tika turpināts sistemātisks darbs pie VAS ES informācijas sistēmu drošības pārvaldības uzlabošanas, kura ietvaros tika nodrošināta centralizēta auditācijas pierakstu uzkrāšanas risinājuma ieviešana, kā arī veiktas regulāras aktivitātes VAS ES darbinieku zināšanu līmeņa paaugstināšanai informācijas drošības jautājumos.

Pārskata gadā turpināta attīstības pasākumu veikšana attiecībā uz VAS ES iekšējā tīkla un centrālās infrastruktūras uzlabošanu ar mērķi pilnveidot vienotu augstas pieejamības infrastruktūru, kura nodrošina VAS ES pārziņā esošo informācijas sistēmu darbības nepārtrauktību. Mērķa sasniegšanai veikti šādi būtiskākie pasākumi:

- ✓ Nomainītas iekārtas, kas darbina VAS ES izmantoto drošības risinājumu, izstrādāts tā migrācijas plāns uz funkcionāli jaunu versiju un veikts migrācijas process;
- ✓ Tehniskajā infrastruktūrā samazināts izmantotās komutācijas tehnikas apjoms, pārnesot jaunas funkcijas uz centralizēto drošības risinājumu, tādējādi panākot augstāku datu plūsmas caurlaidību un līdz ar to interneta pieslēguma veiktspēju;
- ✓ Pilnveidota datu rezerves kopēšanas infrastruktūra, veicot migrāciju uz jaunāko pārvaldības programmatūras versiju un optimizējot procesu datu kopiju veidošanai ārējā datu centrā;
- ✓ Attīstīta datu rezerves kopiju kvalitātes automātiska pārbaude, izmantojot datu rezerves kopēšanas programmatūras iespējas;
- ✓ Identificēta un konfigurēta VAS ES būtiskāko informatīvo sistēmu repliku īslaicīga startēšana rezerves serverī gadījumos, kad noticis centralizētās datu krātuves bojājums.

2021. gadā ir īstenota darbinieku darbavietu aprīkošana ar portatīvajiem datoriem, sniedzot iespēju pilnīgi visiem darbiniekiem strādāt attālinātā darba režīmā.

2.11. VAS ES Attīstības projekti

2021. gadā janvārī sadarbībā ar SIA SAF Tehnika ir uzsākta pētījuma projekta "Radio spektra parametru mērīšana, izmantojot bezpilota lidaparātu" realizācija. Projekta mērķis - izstrādāt drona risinājuma prototipu antenu apsekošanai un radio spektra parametru mērīšanai. Projekts noslēgsies 2022. gada 28. februārī.

2021. gada 28.-29. aprīlī VAS ES eksperti piedalījās Eiropas Komisijas izveidotās sadarbības programmas TAIEX organizētā ekspertu misijā, kuras ietvaros dalījās savās zināšanās un pieredzē ar Gruzijas Nacionālā sakaru regulatora GNCC (Georgian National Communication Commission) pārstāvjiem par radiofrekvenču spektra uzraudzības nodrošināšanas jautājumiem un radiomonitoringa sistēmas ieviešanas mehānismiem un rīkiem. VAS ES ekspertu tikšanās ar Gruzijas sakaru regulatora pārstāvjiem norisinājās attālināti. Projekta "Expert Mission on Frequency Management - Fixed and Mobile Monitoring Stations" mērķis un VAS ES misija šajā projektā - balstoties uz savu kompetenci un padziļinātajām zināšanām radiofrekvenču pārvaldības jomā, sniegt informatīvu atbalstu un vadlīnijas Gruzijas sakaru regulatoram, lai veicinātu mūsdienīgas, starptautiskām rekomendācijām atbilstošas radiofrekvenču uzraudzības sistēmas izveidošanu un ieviešanu Gruzijā. Tikšanās laikā VAS ES eksperti Gruzijas kolēģiem sniedza ieskatu normatīvo aktu regulējumā un pamatprincipos, kuros balstīties, veidojot vai pilnveidojot radiofrekvenču uzraudzības sistēmu valstī. Tāpat iepazīstināja kolēģus ar savu pieredzes stāstu un izaicinājumiem, ar kādiem VAS ES sastapās 2011. gadā, uzsākot savu ceļu pretī mūsdienīgai, automatizētai un starptautiskajām prasībām atbilstošai frekvenču spektra uzraudzības sistēmai. Paredzams, ka šīs pieredzes apmaiņas misijas rezultātā Gruzijas sakaru regulators izstrādās frekvenču spektra uzraudzības sistēmas attīstības stratēģiju savā valstī.

12.- 13. oktobrī norisinājās otrā tiešsaistes ekspertu misija ar Moldovas sakaru regulatoru par radiofrekvenču spektra pārvaldības jautājumiem, kā arī tika demonstrēta VAS ES inženieru radītā monitoringa rīka – programmatūras SKUDRA tehniskās iespējas un izmantošanas priekšrocības ikdienas monitoringa uzdevumu veikšanā. Sadarbības partneri ļoti atzinīgi novērtēja VAS ES inženieru zināšanās un gatavību dalīties pieredzē.

Pārskata periodā notika EK līdzfinansēta projekta iMUGS realizācija, kurā VAS ES piedalījās kā LMT līgumpartneris. VAS ES uzdevums projekta ietvaros bija attīstīt programmatūras SKUDRA funkcionalitāti, lai nodrošinātu signālu, t.sk., signālu slāpētāju identificēšanu, atpazīšanu un lokalizēšanu. 2021. gada 23. septembrī VAS ES ar savu frekvenču monitoringa risinājumu SKUDRA piedalījās demonstrācijā, ko ar Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku atbalstu Ādažu poligonā organizēja "iMUGS" konsorcijs un mobilo sakaru un tehnoloģiju uzņēmums LMT. iMUGS projekta ietvaros tika demonstrēts 5G potenciāls autonomo militāro risinājumu lietošanā. Demonstrācijas laikā kaujas laukam līdzīgos apstākļos tika izspēlēti dažādi scenāriji, izmantojot bezpilota sauszemes transportlīdzekļus un citas progresīvas militārās tehnoloģijas. SKUDRA misija bija demonstrēt savu pielietojumu pretinieka elektroierīču atklāšanai.

2.12. VAS ES Integrētā vadības sistēma

VAS ES ir ieviesta un uzturēta starptautiska kvalitātes standarta "Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības ISO 9001:2015" atbilstoša kvalitātes vadības sistēma. Pēdējais ikgadējais ārējais uzraudzības audits norisinājās 2021. gada 27. maijā. Tā rezultātā tika secināts, ka VAS ES kvalitātes pārvaldības sistēma ir "Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības ISO 9001:2015" standartam atbilstoša, netika konstatēta neviena neatbilstība.

Kvalitātes vadības sistēma tiek uzturēta, veicot gan iekšējos auditus, gan ārējos auditus, kā arī regulāri aktualizējot Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā iekšējos normatīvos aktus, vienlaikus informējot darbiniekus par izmaiņām. Pārskata periodā veikts 31 iekšējais.

Pārskata periodā saņemta viena VAS ES klienta sūdzība, kas tika atzīta par nepamatotu.

Pārskata periodā reģistrētas 43 pateicības.

Pārskata periodā identificēts viens drošības incidents. Incidents tika novērsts. Netika identificēts incidenta atstāts negatīvais iespaids.

Pārskata periodā reģistrēts viens Fizisko personu datu aizsardzības incidents. Incidents tika izvērtēts – netika identificēts incidenta atstāts paliekošs negatīvais iespaids.

Apzinoties savu lomu un atbildību informācijas drošības jomā, VAS ES ir ieviesusi un uzņēmumā uztur Informācijas drošības vadības sistēmu. Pirmās kārtas sertifikācijas audits norisinājās 2021. gada 31. martā, bet otrās kārtas sertifikācijas audits norisinājās 2021. gada 27. maijā, kā rezultātā secināts, ka Informācijas drošības vadības sistēma ir ieviesta un tiek uzturēta atbilstoši starptautiskam standartam ISO/IEC 27001:2013 "Informācijas tehnoloģija. Drošības paņēmieni. Informācijas drošības pārvaldības sistēmas. Prasības". VAS ES 2021. gadā 10. jūnijā saņēma sertifikātu, kas apliecina atbilstību starptautiskam standartam ISO/IEC 27001:2013 "Informācijas tehnoloģija. Drošības paņēmieni. Informācijas drošības pārvaldības sistēmas. Prasības".

Rezultātā VAS ES ir veiksmīgi izveidota **Integrētā vadības sistēma**, kas nodrošina atbilstību starptautiskiem standartiem gan kvalitātes vadības jomā, gan informācijas drošības pārvaldības jomā.

2.13. VAS ES trauksmes celšanas sistēma

Pārskata periodā nav saņemtu ziņojumi, kas būtu uzskatāmi par trauksmes celšanas ziņojumiem.

2.14. Paziņojums par korporatīvo pārvaldību

VAS "Elektroniskie sakari" (turpmāk – VAS ES) savā darbībā ievēro Tieslietu ministrijas izveidotās Korporatīvās pārvaldības konsultatīvās padomes izstrādāto Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksu, kā arī VAS ES ir izstrādāta un padomes apstiprināta Korporatīvās pārvaldības politika. VAS ES Korporatīvās pārvaldības politikas mērķis ir nodrošināt ētisku, atbildīgu, ilgtspējīgu un caurskatāmu korporatīvo pārvaldību, pienācīgi ievērojot VAS ES intereses un veicinot tās mērķu sasniegšanu.

VAS ES savā darbībā ievēro korporatīvās pārvaldības principus, kas regulē uzņēmuma stratēģijas izstrādi, iekšējo kultūru, iekšējās kontroles sistēmas un risku (t.sk. sankciju risku) vadības sistēmas izveidi, iekšējā audita un kvalitātes vadības procedūras, korupcijas novēršanas un interešu konflikta novēršanu, uzņēmuma darbības caurskatāmību, sociālo atbildību un efektīvu uzņēmuma pārvaldību (valdes, padomes un akcionāru sapulces kompetences kontekstā).

Tāpat VAS ES ir apstiprināta Korporatīvās sociālās atbildības politika, kuras mērķis ir noteikt VAS ES aktivitātes un darbības principus, kas veicamas korporatīvās sociālās atbildības jomā un saskan ar uzņēmuma vērtībām, vīziju un pamatdarbības virzieniem.

VAS ES ir definējusi šādas prioritātes korporatīvās sociālās atbildības politikas jomā:

- Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas;
- Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem;
- Veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas.

3. Svarīgākie notikumi pēc pārskata gada beigām

3.1. Mērķu izvirzīšana un īstenošana

Lai nodrošinātu uzņēmuma efektīvu, uz izmērāmiem rezultātiem balstītu sistemātisku attīstību, saskaņā ar stratēģijā noteiktajiem virzieniem, VAS ES ir ieviesusi vairāku līmeņu mērķu (uzņēmuma, departamentu, nodaļu un darbinieku individuālie mērķi) noteikšanas un izvērtēšanas sistēmu, katram gadam nosakot prioritāros mērķus un to sasniegamos rezultātus segmentos: Klienti (apmierinātības līmenis ar VAS ES pakalpojumiem, nepieciešamās informācijas sniegšanas kvalitāte un kvantitāte), Efektivitāte (procesu optimizācija un pilnveidošana, investīciju projektu realizācija atbilstoši noteiktajam laika grafikam un finansējumam) un Attīstība (uzņēmuma atpazīstamības indekss Latvijā, ieņēmumi no komercpakalpojumiem).

3.2. 2022. gadam izvirzītie mērķi

2022. gadam VAS ES ir noteikusi piecus prioritāros attīstības mērķus. (skat. 11.attēlu).

11.attēls

3.3. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādīs

Nākamais cenrādīs stāties spēkā no 2022. gada. 1. februāra.

3.4. Darbības turpināšanās pēc pārskata gada beigām

Laika posmā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijuši nekādi notikumi (t.sk. grāmatvedības politikā), kuru rezultātā šajā gada pārskatā būtu jāveic korekcijas vai kuri būtu jāpaskaidro šajā finanšu pārskatā.

2021. gadā Latvijas Republikā un daudzās citās valstīs turpinājās ar koronavīrusa izplatību saistīti ierobežojumi, kas stājās spēkā 2020. gadā. Pašlaik Sabiedrībai saistībā ar koronavīrusa izplatību nav būtiskas ietekmes uz tās saimniecisko darbību. Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrība spēs pārvarēt ārkārtas situāciju, ņemot vērā, ka nozīmīgākās Sabiedrības pamatfunkcijas ir iespējams nodrošināt, veicot darbu attālināti, kā arī pašreiz nav vērojams būtisks pieprasījuma kritums pēc Sabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem.

Ņemot vērā ģeopolitisko situāciju Eiropā un karadarbību Ukrainā – Sabiedrība nepārtraukti izvērtē iespējamos riskus un veic visas nepieciešamās darbības, lai mazinātu to iespējamo nelabvēlīgo ietekmi. Attiecībā uz frekvenču pārvaldību - sadarbībā ar iesaistītajām valsts institūcijām tiek strādāts

pie normatīvā regulējuma darba nepārtrauktības nodrošināšanai. Attiecībā uz straujo energoresursu cenu kāpumu 2022. gada pirmajā pusē – VAS ES veic izmaksu pozīciju pārstrukturizēšanu un sabalansēšanu, lai nodrošināti resursu pietiekamību. Attiecībā uz kiberdrošības risku palielināšanos, pieaugot dažāda veida kiberuzbrukumiem - riska pārvaldībai VAS ES 2022. gadā plāno īstenot pasākumus piekļuves kontroles (autentifikācijas) stiprināšanai, paplašinot vairāku faktoru autentifikācijas risinājuma izmantošanu, turpinot jau uzsāktu praksi attiecībā uz dažāda veida drošības auditu un pārbažu īstenošanu, šī gada ietvaros primāri koncentrējoties uz tehnisko infrastruktūru, kā arī īstenot pasākumus VAS ES darbinieku zināšanu līmeņa uzlabošanai par aktuālajiem elektroniskās vides apdraudējumiem. Tāpat uzņēmums aktīvi seko darījumu partneru statusam kontekstā ar sankciju piemērošanas riskiem. Situācija potenciāli varētu ietekmēt saimniecisko darījumu apjomu, jo tā mazina kopējo ekonomikas veikspēju, kā arī lēmumu pieņemšanu par naudas līdzekļu izlietojumu arī no klientu puses tiek pastiprināti izvērtēti.

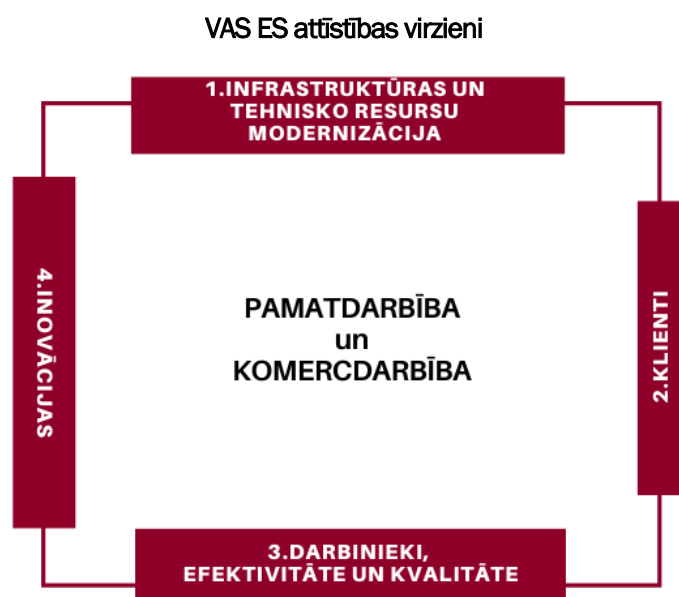
Gada pārskats sagatavots pēc darbības turpināšanas principa un Sabiedrība gada pārskata parakstīšanas brīdī nesaskata būtisku uzņēmējdarbības turpināšanās risku apdraudējumu un veiks visus iespējamus pasākumus, lai mazinātu ģeopolitiskās situācijas un koronavīrusa (Covid - 19) izraisīto ietekmi uz Sabiedrības spēju turpināt darbību.

Vēršam uzmanību, ka šis secinājums balstās uz informāciju, kas ir pieejama šī finanšu pārskata parakstīšanas brīdī un turpmāko notikumu ietekme uz Sabiedrības darbību nākotnē var atšķirties no šī brīža vadības izvērtējuma.

4. Sabiedrības turpmākā attīstība

VAS ES pakalpojumu kvalitāti veido un nosaka moderna infrastruktūra, iekšējo procesu organizēšanas efektivitāte, attiecības ar klientiem un spēja radīt inovācijas.

Līdz ar to, lai sekmīgi veiktu pamatdarbības funkcijas, komercdarbību un realizētu izvirzītos stratēģiskos mērķus 2022.-2024. gadā, VAS ES attīstību plānots nodrošināt četros galvenajos virzienos (12.attēlā), ko uzņēmums uzskata par īpaši nozīmīgiem.

12.attēls

4.1. Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehnoloģiskā attīstība

Tālāka attīstība radiofrekvenču uzraudzības jomā tiks realizēta, atjaunojot nolietotos materiāli tehniskos līdzekļus un attīstot tehnoloģiju attīstībai atbilstošu infrastruktūru. Atbilstoši Radiofrekvenču uzraudzības nodaļas attīstības stratēģijai 2022.- 2026. gadam, galvenie realizējamie virzieni infrastruktūras attīstībai 2022. gadā ir:

- ✓ Piecu fiksēto radiosignālu avotu peilēšanas iekārtu nomaiņa;
- ✓ Četru universālo mērlaboratoriju izveidošana;
- ✓ Divu skaņojamo frekvenču filtru komplektu iegāde;
- ✓ Vienas 2G/3G/4G/5G mobilo sakaru sistēmu mēriekārtu iegāde.

4.2. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vide

VAS ES turpmākie plāni integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vides sistēmas (turpmāk - USMA) attīstībai projekta USMA ietvaros:

- ✓ Pamatdarbības dokumentu (atļauju pieprasījumi un izsniegšana) plūsmas integrēšana USMA sistēmā 2022 un 2023. gadā;
- ✓ Klientu portāla attīstība nodrošinot klientiem atļaujas pieprasījumu izveidošanu portālā 2022. gadā un iespēju apmaksāt elektromagnētiskās saderības pakalpojumu rēķinus tiešsaistē 2023. gadā;
- ✓ Pamatdarbības sistēmu papildināšana un attīstība – ikdienas darbu automatizācija, formu uzlabojumi, atskaites, GIS, esošo un jaunu datu integrācija.

2022. gadā tiks turpināts darbs pie biznesa inteliģences platformas ieviešanas, būtiskāko lomu atvēlot biznesa analītikas pilnveidei pamata darbības jautājumos ar to saistīto datu analīzē.

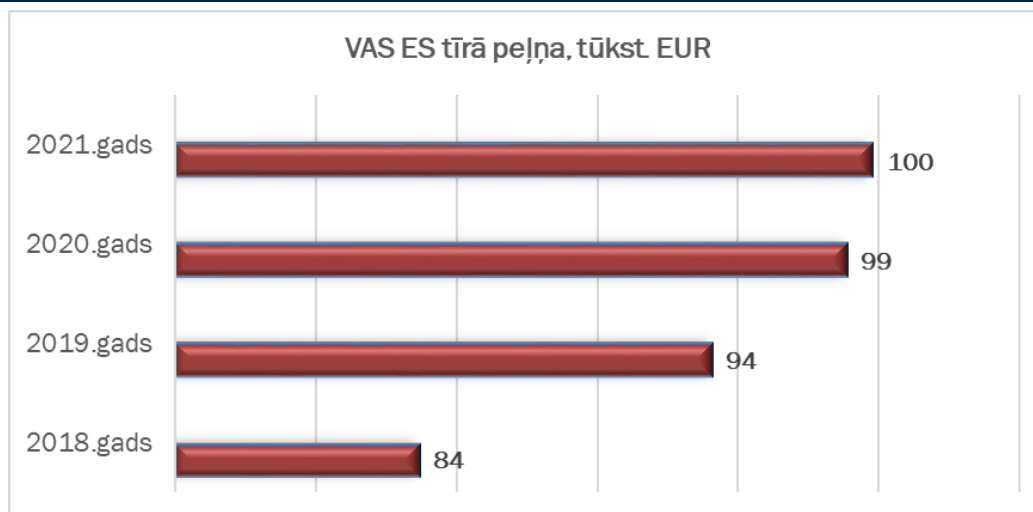
Ņemot vērā faktu, ka COVID-19 pandēmijas radītie attālinātā darba apstākļi neatgriezeniski ir mainījuši kopējo darba izpildes pieeju, tad, lai nodrošinātu centralizētu attālinātas darba organizācijas un ar to saistīto procesu pārvaldības vides ieviešanu, 2022. gadā VAS ES ietvaros tiks īstenots projekts Microsoft office 365 platformas izveidei, kas apvienos attālinātu sapulču vadības risinājumu ar ikdienas biznesa programmatūras un datu uzglabāšanas risinājumiem. Attiecīgā risinājuma ieviešanas mērķis ir atvieglot VAS ES darbinieku ikdienas pienākumu izpildi un veicināt savstarpējo sadarbību gan VAS ES darbinieku vidū, gan sadarbojoties ar ārējiem partneriem.

4.3. Komerccarbības attīstīšana

VAS ES turpinās darbu pie esošo komercpakalpojumu realizācijas un jaunu pakalpojumu izstrādes.

5. Finanšu analīze

Sabiedrības neto apgrozījums ir 7 535 tūkst. EUR, kas salīdzinājumā ar 2020. gadu ir palielinājies par 2,9%. Apgrozījuma palielinājums galvenokārt skaidrojams ar ieņēmumu palielinājumu no komerccarbības. Salīdzinājumā ar 2020. gadu gūti lielāki ieņēmumi no 5G Techritory foruma organizēšanas, profesionālās apmācības pakalpojumu sniegšanas un telpu nomas. Savukārt kopējās sniegto pakalpojumu izmaksas samazinājušās par 41 tūkst. EUR (0,6%), galvenās pozīcijas, kurās izmaksas ir mazākas nekā 2020. gadā, ir amortizācijas, datortehnikas piederumu, mēraparatūras kalibrēšanas un remonta, mazvērtīgā inventāra iegādes un telpu uzturēšanas izmaksas. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi samazinājušies par 6,2%, kas galvenokārt skaidrojams ar 2020. gadā nolietoto pamatlīdzekļu pārdošanu izsolē un ieņēmumiem par platjoslas pieejamības ģeogrāfiskās informācijas sistēmas specifikācijas izstrādi (Satiksmes ministrijas deleģējuma līgums). Ņemot vērā iepriekš minēto, 2021. gadu VAS ES noslēdza ar peļņu 100 tūkst. EUR, kas ir par 0,9% lielāka nekā iepriekšējā gadā (skatīt 13.attēlu).

13.attēls

Lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanas efektivitāti un kvalitāti, nepieciešama nepārtraukta Sabiedrības attīstība, līdz ar to katru gadu tiek ieguldīti līdzekļi tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanai un modernizācijai. Pārskata gadā ilgtermiņa ieguldījumu īpatsvars kopējā aktīvu summā sastāda 66,3 %, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu nedaudz samazinājies (par 1,8%).

Finanšu rādītāju analīze

Pārskata gadā Sabiedrība ir uzlabojusi savas finansiālās darbības rezultātu, strādājot ar peļņu 100 tūkst. EUR apmērā. (2020. gada kopējā tīrā peļņa ir 99 tūkst. EUR). Visi rentabilitātes rādītāji ir pozitīvi un salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu atspoguļoti 1. tabulā.

1.tabula

➤ Rentabilitātes rādītāji, %

Rādītājs	2018. g.	2019. g.	2020. g.	2021. g.
Bruto peļņas rentabilitāte	1,0	4,6	4,0	7,2
Realizācijas rentabilitāte	1,2	1,2	1,4	1,3
Aktīvu atdeve	0,7	0,8	0,8	0,8
Pašu kapitālu atdeve	0,9	1,0	1,0	1,0
Pamatkapitāla atdeve	0,9	1,0	1,1	1,1

VAS ES likviditātes rādītāji norāda uz Sabiedrības spēju norēķināties par savām saistībām bez sarežģījumiem (skat. 2. tabulu).

2.tabula

➤ Likviditātes rādītāji

Rādītājs	2018. g.	2019. g.	2020. g.	2021. g.
Kopējās likviditātes rādītājs ¹	4,6	4,5	4,2	3,2
Absolūtās likviditātes rādītājs ²	3,8	3,4	3,4	2,7

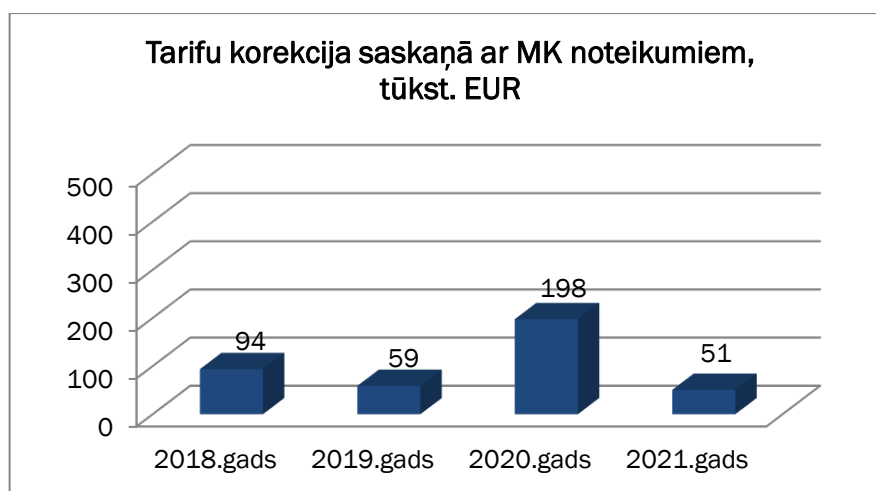
Finanšu informācija par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanu

Pārskata gadā elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu izmaksas ir 6'938 tūkst. EUR. VAS ES darbība tiek organizēta, tā, lai viennozīmīgi nodrošinātu, ka ieņēmumi no elektromagnētiskās saderības pakalpojumu sniegšanas tiek novirzīti tikai minēto pakalpojumu

¹ Apgrozāmie līdzekļi pret īstermiņa saistībām

² Naudas līdzekļi pret īstermiņa saistībām

izmaksu segšanai. Ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) 12. panta 2.daļā noteikto, lai nodrošinātu EMS nodrošināšanas pakalpojumu ieņēmumu un izmaksu pilnīgu atbilstību - VAS ES pārskata gadā ir aprēķinājusi tarifu korekciju 53 tūkst. EUR apmērā (skat. 14.attēlu). Tarifu korekcija tiks veikta atbilstoši MK 30.10.2018. noteikumiem Nr.652 (5. līdz 12. punkts). Pēc tarifu korekcijas aprēķina veikšanas - ieņēmumi par EMS nodrošināšanas pakalpojumiem pārskata gadā ir 6'938 tūkst. EUR (t.sk. pārskata gada EMS ieņēmumi 6'900 tūkst. EUR; izdevumu kompensācijas 27 tūkst. EUR; ieņēmumi no ilgtermiņa ieguldījumiem nomātajā pamatlīdzeklī 11 tūkst. EUR), kas pilnībā atbilst pakalpojuma nodrošināšanas izmaksām. Pārskata gada kapitālieguldījumi specializētajām EMS nodrošināšanas iekārtām, programmatūrām un monitoringa sistēmām kopā ir 1 061 tūkst. EUR (uzskaite atbilstoši ieviešanai ekspluatācijā).

14.attēls

6. Paziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz VAS ES valdes rīcībā esošo informāciju VAS ES revidētais 2021. gada finanšu pārskats, kas beidzas 2021. gada 31. decembrī un ietver vadības ziņojumu, ir sagatavots atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un visos būtiskos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par kapitālsabiedrības aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli, 2021. gada vadības ziņojumā ir ietverta patiesa informācija.

(*paraksts)

Jānis Bārda

Valdes priekšsēdētājs

(*paraksts)

Laila Lūduma

Valdes locekle

Finanšu pārskatu sagatavoja:

(*paraksts)

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

* ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

II PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS PAR PERIODU NO 2021. GADA 1. JANVĀRA LĪDZ 31. DECEMBRIM

Klasificēts pēc izdevumu funkcijas

	Piezīmes numurs	2021	2020
Neto apgrozījums:		7 534 740	7 322 088
<i>no citiem pamatdarbības veidiem</i>	2	7 534 740	7 322 088
Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas	3	(6 990 556)	(7 031 270)
Bruto peļņa		544 184	290 818
Administrācijas izmaksas	4	(513 170)	(359 284)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	5	184 407	196 549
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	6	(113 314)	(30 887)
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi:		445	3 330
<i>no citām personām</i>	7	445	3 330
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas:		(52)	(14)
<i>citām personām</i>	8	(52)	(14)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		102 500	100 512
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu		(2 670)	(1 620)
Peļņa pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas		99 830	98 892
Pārskata gada peļņa		99 830	98 892

Pielikumi no 32. līdz 47. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

(*paraksts)

Jānis Bārda
 Valdes priekšsēdētājs

(*paraksts)

Laila Lūduma
 Valdes locekle

Finanšu pārskatu sagatavoja:

(*paraksts)

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
 Ieva Pravorne

* ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

III BALANCE 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

Aktīvi

	Piezīmes numurs	31.12.2021.	31.12.2020.
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi			
Citi nemateriālie ieguldījumi	9	1 781 757	1 457 912
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	10	96 925	0
Nemateriālie ieguldījumi kopā		1 878 682	1 457 912
Pamatlīdzekļi			
Nekustamie īpašumi:		4 493 707	4 413 817
<i>zemesgabali, ēkas un inženierbūves</i>	11	4 493 707	4 413 817
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	12	1 440 213	1 430 047
Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	13	372 322	438 018
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	14	465 464	787 377
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	15	4 017	16 090
Pamatlīdzekļi kopā		6 775 723	7 085 349
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi			
Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori	16	14 010	0
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi kopā:		14 010	0
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		8 668 415	8 543 261
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi			
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	17	2 035	1 726
Avansa maksājumi par krājumiem	18	15	268
Krājumi kopā		2 050	1 994
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi	19	612 103	624 950
Citi debitori	20	2 775	590
Nākamo periodu izmaksas	21	142 807	139 789
Uzkrātie ieņēmumi	22	13 002	757
Debitori kopā		770 687	766 086
Nauda	23	3 640 943	3 233 400
Apgrozāmie līdzekļi kopā		4 413 680	4 001 480
Aktīvu kopsumma		13 082 095	12 544 741

Pasīvi

	Piezīmes numurs	31.12.2021.	31.12.2020.
Pašu kapitāls			
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	24	8 995 637	8 995 637
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		591 245	571 466
Pārskata gada peļņa		99 830	98 892
Pašu kapitāls kopā		9 686 712	9 665 995
Uzkrājumi			
Citi uzkrājumi	25	1 407 440	1 341 129
Uzkrājumi kopā		1 407 440	1 341 129
Kreditori			
Ilgtermiņa kreditori			
Nākamo periodu ieņēmumi	26	616 682	588 742
Ilgtermiņa kreditori kopā		616 682	588 742
Īstermiņa kreditori			
No pircējiem saņemtie avansi	27	6 989	3 748
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	28	54 223	36 536
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	29	545 455	201 094
Pārējie kreditori	30	339 418	402 493
Nākamo periodu ieņēmumi	26	47 513	38 940
Uzkrātās saistības	31	377 663	266 064
Īstermiņa kreditori kopā		1 371 261	948 875
Kreditori kopā		1 987 943	1 537 617
Pasīvu kopsumma		13 082 095	12 544 741

Pielikumi no 32. līdz 47. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

(*paraksts)

Jānis Bārda
 Valdes priekšsēdētājs

(*paraksts)

Laila Lūduma
 Valdes locekle

Finanšu pārskatu sagatavoja:

(*paraksts)

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

* ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

IV NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

Sagatavots pēc netiešās metodes

	2021	2020
<i>Pamatdarbības naudas plūsma</i>		
Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	102 500	100 512
Korekcijas:		
<i>Pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas</i>	611 977	686 535
<i>Nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas</i>	253 472	243 744
<i>Pamatlīdzekļu norakstīšanas rezultātu un izslēgto daļu</i>	8 537	0
<i>Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi</i>	(445)	(3 330)
<i>Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas</i>	52	14
Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	976 093	1 027 475
Korekcijas:		
<i>Debitoru parādu atlikumu pieaugums vai samazinājums</i>	(18 611)	300 473
<i>Krājumu atlikumu pieaugums vai samazinājums</i>	(56)	1 807
<i>Piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums vai samazinājums</i>	413 375	(97 465)
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	1 370 801	1 232 290
Izdevumi procentu maksājumiem	(52)	(14)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	(1 917)	(938)
<i>Pamatdarbības neto naudas plūsma</i>	1 368 832	1 231 338
<i>Ieguldīšanas darbības naudas plūsma</i>		
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	(985 131)	(1 136 531)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas	0	12 655
Saņemtie procenti	445	3 330
<i>Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma</i>	(984 686)	(1 120 546)
<i>Finansēšanas darbības naudas plūsma</i>		
Saņemtā dotācija	102 510	89 237
Izmaksātās dividendes	(79 113)	(75 270)
<i>Finansēšanas darbības neto naudas plūsma</i>	23 397	13 967
<i>Pārskata gada neto naudas plūsma</i>	407 543	124 759
<i>Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā</i>	3 233 400	3 108 641
<i>Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās</i>	3 640 943	3 233 400

Pielikumi no 32. līdz 47. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

(*paraksts)

Jānis Bārda

Valdes priekšsēdētājs

(*paraksts)

Laila Lūduma

Valdes locekle

Finanšu pārskatu sagatavoja:

(*paraksts)

Finanšu nodaļas vadītāja / Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece Ieva Pravorne

* ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

V PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

	Pamat- kapitāls	Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai zaudējumi	Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	Pašu kapitāls kopā
31.12.2019.	8 995 637	552 649	94 087	9 642 373
2019. gada peļņas pārnese uz iepriekšējo gadu rezultātiem	-	94 087	(94 087)	-
Izmaksātas dividendes par 2019. gadu	-	(75 270)	-	(75 270)
Pārskata gada peļņa	-	-	98 892	98 892
31.12.2020.	8 995 637	571 466	98 892	9 665 995
2020. gada peļņas pārnese uz iepriekšējo gadu rezultātiem	-	98 892	(98 892)	-
Izmaksātas dividendes par 2020. gadu	-	(79 113)	-	(79 113)
Pārskata gada peļņa	-	-	99 830	99 830
31.12.2021.	8 995 637	591 245	99 830	9 686 712

Pielikumi no 32. līdz 47. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

(*paraksts)

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

(*paraksts)

Laila Lūduma
Valdes locekle

Finanšu pārskatu sagatavoja:

(*paraksts)

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

* ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU

VI FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI

(1) Uzskaites un novērtēšanas metodes – vispārīgie principi

Pārskata sagatavošanas pamats

Gada pārskats ir sagatavots atbilstoši likumam "Par grāmatvedību", "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam" un MK noteikumiem Nr.775 "Par gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi".

Pielietotie grāmatvedības principi

Pārskata posteņi novērtēti atbilstoši šādiem grāmatvedības principiem:

- a) pieņemts, ka Sabiedrība darbosies arī turpmāk;
- b) izmantotas tās pašas novērtēšanas metodes, kas izmantotas iepriekšējā periodā;
- c) novērtēšana veikta ar pienācīgu piesardzību:
 - pārskatā iekļauta tikai līdz bilances datumam iegūtā peļņa,
 - ņemtas vērā visas paredzamās riska summas un zaudējumi, kas radušies pārskata periodā vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tie kļuvuši zināmi laika posmā starp bilances datumu un pārskata sastādīšanas dienu,
 - ņemtas vērā visas vērtību samazināšanas un nolietojuma summas, neatkarīgi no tā, vai pārskata periods tiek noslēgts ar peļņu vai zaudējumiem;
- d) ņemti vērā ar pārskata periodu saistītie ieņēmumi un izmaksas neatkarīgi no maksājuma datuma un rēķina saņemšanas vai izrakstīšanas datuma. Izmaksas saskaņotas ar ieņēmumiem pārskata periodā;
- e) aktīva un pasīva posteņu sastāvdaļas novērtētas atsevišķi;
- f) norādīti visi posteņi, kuri būtiski ietekmē gada pārskata lietotāju novērtējumu vai lēmumu pieņemšanu, maznozīmīgie posteņi tiek apvienoti un to detalizējums sniegts pielikumā;
- g) pārskata perioda sākuma bilance sakrīt ar iepriekšējā gada slēguma bilanci;
- h) saimnieciskie darījumi pārskatā atspoguļoti, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis juridisko formu.

Pārskata periods un salīdzinošie rādītāji

Pārskata periods ir no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim.

Naudas vienību un ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Finanšu pārskatā atspoguļotie rādītāji ir izteikti Latvijas oficiālajā valūtā – euro (EUR).

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti euro pēc darījuma dienas sākumā esošā Eiropas Centrālās bankas (ECB) publicētā euro atsauces kursa.

Visi monetārie aktīvu un pasīvu posteņu atlikumi ārvalstu valūtā pārrēķināti euro pēc Eiropas Centrālās bankas (ECB) euro atsauces kursa pārskata gada pēdējās dienas beigās (31.12.2021.)
1EUR = 1.13260 USD:

	31.12.2021. EUR	31.12.2020. EUR
USD	1.13260	1.22710

Ārvalstu valūtas kursu svārstību rezultātā gūtā peļņa vai zaudējumi ir atspoguļoti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā.

Ilgtermiņa un īstermiņa posteņi

Ilgtermiņa posteņos uzrādītas summas, kuru saņemšanas, maksāšanas, vai norakstīšanas termiņi iestājas vēlāk par gadu pēc attiecīgā pārskata gada beigām. Summas, kas saņemamas, maksājamās vai norakstāmas gada laikā uzrādītas īstermiņa posteņos.

Nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi un nemateriālie ieguldījumi tiek atzīti par aktīviem, ja:

- ☐ ir ticams, ka nākotnē no tā izmantošanas uzņēmumā ir sagaidāms saimnieciskais labums,
- ☐ tā lietderīgās kalpošanas laiks ir ilgāks, kā viens uzņēmuma parastās darbības cikls,
- ☐ tā izmaksas var ticami novērtēt.

Nemateriālie ieguldījumi ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, kura tiek amortizēta aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi.

Pamatlīdzekļi ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu.

Nolietojums tiek aprēķināts aktīva lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi. Nolietojumu aprēķina, sākot ar nākamo mēnesi pēc aktīvu ieviešanas ekspluatācijā vai iesaistīšanas saimnieciskajā darbībā. Ja ilgtermiņa aktīvi tiek pārdoti vai norakstīti, to sākotnējā vērtība un uzkrātais nolietojums tiek izslēgts no uzskaites, un ieņēmumi un izmaksas tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem ir noteiktas un piemērotas šādas nolietojuma likmes gadā:

Nr. p.k.	Kategorija	Amortizācijas likme 2021. gadā, %
1.	Administratīvā ēka	2
2.	Ēkas, inženierbūves	5
3.	Stacionārās monitoringa sistēmas	7
4.	Spektra pārvaldības sistēmas programmatūra	10
5.	Mērinstrumentu vadības un radiomonitoringa programmatūra	10
6.	Mērlaboratorijas ar peilēšanas funkciju	10
7.	Integrētās pakalpojumu sniegšanas darba vide	10
8.	Portatīvās monitoringa iekārtas	12,5
9.	Autotransports/ Mērlaboratorijas bez pielēšanas funkcijas	14
10.	Numerācijas datubāze	14
11.	Mēraparatūra/Serveru tehnika un informācijas sistēmas	17
12.	Telefoncentrāle/Biroja aprīkojums, mēbeles, instrumenti/Pārējie pamatlīdzekļi/ Datortehnika/ Datorprodukti (programmatūra, licences)	25
13.	Sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	50

Iegādātie aktīvi, kuru sākotnējā vērtība nesasniedz 500,- EUR bez PVN, iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu sākotnējo vērtību veido iegādes cena, kā arī jebkuras tieši attiecināmas izmaksas aktīvu sagatavošanai darbam atbilstoši to paredzētajai lietošanai. Tādas izmaksas kā remonta un uzturēšanas izmaksas, kas rodas pēc pamatlīdzekļu nodošanas ekspluatācijā, tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Ja

skaidri pierādāms, ka attiecīgo izmaksu rezultātā nākotnē tiks gūts ekonomiskais labums, kas pārsniedz sākotnēji noteikto aktīvu izmantošanas atdevi, šādas izmaksas tiek kapitalizētas kā nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu papildu vērtība.

Sabiedrības aktīvi nav iekļāti vai apgrūtināti ar kādu citu aizņēmuma atmaksāšanas drošību.

Debitoru parādi

Debitoru parādi bilancē tiek uzrādīti atbilstoši sākotnējai vērtībai, atskaitot izveidotos uzkrājumus nedrošiem debitoru parādiem un aprēķinātos, bet nesaņemtos nokavējuma procentus.

Nauda un naudas ekvivalenti

Naudu un naudas ekvivalentus veido nauda banku norēķinu kontos, īstermiņa un termiņdepozīta noguldījumi, kuru sākotnējais dzēšanas termiņš nepārsniedz divpadsmit mēnešus.

Ieņēmumu atzīšana un neto apgrozījums

Neto apgrozījums ir gada laikā aprēķinātie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības – pakalpojumu sniegšanas bez piešķirtajām atlaidēm, pievienotās vērtības nodokļa un tarifu korekcijas saskaņā ar MK 30.10.2018. noteikumu Nr.652 5. un 12. punktam, kā arī ieņēmumi no komercpakalpojumiem bez pievienotās vērtības nodokļa. Ieņēmumi uzrādīti pēc uzkrāšanas principa.

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, kavējuma naudas par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

Procentu ieņēmumus atzīst atbilstoši attiecīgajam laika periodam.

Izdevumu atzīšana

Bilances un Peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas norāda pēc uzkrāšanas principa, proti, izdevumus norāda, ņemot vērā to rašanās laiku, nevis naudas izdošanas laiku.

Ar pārskata gadu saistītos izdevumus norāda neatkarīgi no maksājuma vai rēķina saņemšanas datuma. Izmaksas saskaņo ar ieņēmumiem attiecīgajos pārskata periodos.

Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem

Ja debitors nav apmaksājis rēķinu divu mēnešu laikā pēc rēķinā norādīta samaksas termiņa beigām, to atzīst par nedrošu debitora parādu un par attiecīgo summu veido uzkrājumus.

Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai

Stratēģiski svarīgu objektu, kuru neparedzētas bojā ejas vai būtisku bojājumu gadījumā (dabas stihijas, neparedzēti elektroniski bojājumi ekspluatācijas gaitā, ļaunprātīga bojāšana, zādzība), tiek pārtraukta sekmīga VAS ES funkciju nodrošināšana, operatīvai atjaunošanai - veido tehniskās rezerves uzkrājumus – tādējādi nodrošinot līdzekļus neparedzētu seku nekavējošai novēršanai.

Uzkrātās saistības

Uzkrātās saistības ir skaidri zināmas saistību summas pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem par pārskata gadā saņemtajām precēm un pakalpojumiem, par kurām bilances datumā vēl nav saņemts maksāšanai paredzēts attiecīgs attaisnojuma dokuments (rēķins). Šīs saistību summas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgajā līgumā noteikto cenu un faktisko preču vai pakalpojumu saņemšanu apliecinošiem dokumentiem.

Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem

Saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķina katram nodarbinātajam atsevišķi, ņemot vērā katra nodarbinātā atvaļinājuma periodu, neizmantotās atvaļinājuma dienas uz pārskata gada beigām reizinot ar nodarbinātā vidējo izpeļņu, un norāda bilances posteņī "Uzkrātās saistības".

Uzkrātie ieņēmumi

Norāda skaidri zināmās norēķinu summas ar pircējiem un pasūtītājiem par pakalpojumu sniegšanu pārskata gadā, attiecībā uz kuriem saskaņā ar līguma, vienošanās vai MK 30.10.2018. noteikumu Nr.652 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" nosacījumiem bilances datumā vēl nav pienācis maksāšanai paredzētā attaisnojuma dokumenta (rēķina) iesniegšanas termiņš. Šīs norēķinu summas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgajā līgumā, vienošanās, MK 30.10.2018. noteikumos Nr.652 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" noteikto cenu un faktisko pakalpojumu saņemšanu apliecinājošiem dokumentiem.

Par uzņēmumu ienākuma nodokli

Par pārskata periodu aprēķinātais nodoklis ir aprēķināts, ievērojot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma prasības, nosakot ar nodokli apliekamo ienākumu un piemērojot likumā noteikto nodokļa likmi.

Par pievienotās vērtības nodokli

Pakalpojumiem, kurus VAS ES sniedz saskaņā ar Elektronisko sakaru likumā deleģētajām funkcijām, pievienotās vērtības nodokli nepiemēro (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3. panta 8. daļa), kā arī iegādāto preču un pakalpojumu vērtības pievienotās vērtības nodokli iekļauj pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu sākotnējā vērtībā, attiecina uz izmaksām vai arī iekļauj krājumu vērtībā.

VAS ES sniegtajiem komercpakalpojumiem tiek piemērots pievienotās vērtības nodoklis saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma normām.

Galvojumi, ķīlas un garantijas

Sabiedrībai nav izsniegta ķīla, garantiju vai galvojumu trešajām personām. Aktīvi nav apgrūtināti un ir Sabiedrības īpašumā.

Akreditīvi

Sabiedrībai nav akreditīvu.

Ziņas par iespējamām saistībām

Sabiedrība nav atbildētājs tiesas prāvās līdz ar to finanšu pārskatā nav iekļauti uzkrājumi šāda veida saistībām.

Informācija par to, ka sabiedrības aktīvi iekļāti vai citādi apgrūtināti

Sabiedrībai nav aktīvu, kas būtu iekļāti vai citādi apgrūtināti.

Saistības pensijām

Sabiedrība atbilstoši spēkā esošā koplīguma nosacījumiem veic iemaksas darbinieku trešā līmeņa pensiju fondos un uz pārskata gada beigām ir nokārtojusi visas saistības par pārskata gadu.

Informācija par iespējamām saistībām, kas varētu rasties konkrēta pagātnes notikuma sakarā

Sabiedrībai nav saistību, kas varētu rasties konkrēta pagātnes notikuma sakarā.

Saistības par noslēgtiem nomas un īres līgumiem, kas būtiski sabiedrības darbībā

Sabiedrībai savas darbības nodrošināšanai ir noslēgti līgumi par platību nomu Rīgā, Daugavpilī, Ventspilī, Liepājā un Grobiņā.

Informācija par operatīvo, finanšu un atgriezenisko nomu

Sabiedrība nesniedz operatīvās, finanšu vai atgriezeniskās nomas pakalpojumus un sabiedrībai nav noslēgtu šādu nomas līgumu.

Saistības pret radniecīgajiem un asociētajiem uzņēmumiem

Sabiedrībai nav saistību pret radniecīgajiem un asociētajiem uzņēmumiem.

Informācija par darījumiem ar saistītajām pusēm, ja tie ir būtiski un neatbilst parastajiem tirgus nosacījumiem

Pārskata gadā Sabiedrībai nav būtisku darījumu ar saistītām pusēm un radniecīgām sabiedrībām.

Informācija par nelabvēlīgiem vai labvēlīgiem notikumiem, kas neattiecas uz pārskata gadu, bet var būtiski ietekmēt gada pārskata lietotāju novērtējumu attiecībā uz sabiedrības līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu vai lēmumu pieņemšanu nākotnē.

Sabiedrībai nav informācijas par nelabvēlīgiem vai labvēlīgiem notikumiem, kas neattiecas uz pārskata gadu, bet var būtiski ietekmēt gada pārskata lietotāju novērtējumu attiecībā uz Sabiedrības līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu vai lēmumu pieņemšanu nākotnē.

Gada pārskats sagatavots pēc darbības turpināšanas principa un Sabiedrība gada pārskata parakstīšanas brīdī nesaskata būtisku uzņēmējdarbības turpināšanās risku apdraudējumu un veiks visus iespējamus pasākumus, lai mazinātu koronavīrusa (Covid - 19) un ģeopolitiskās situācijas izraisīto ietekmi uz Sabiedrības spēju turpināt darbību.

Skaidrojums par atkāpšanos no kāda no likumā noteiktajiem finanšu pārskata posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas principiem vai noteikumiem

Sabiedrība nav veikusi atkāpšanos no kāda no likumā noteiktajiem finanšu pārskata posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas principiem vai noteikumiem.

Finanšu risku vadība

Sabiedrība šobrīd nesaskaras ar būtiskiem riskiem, kas saistīti ar Sabiedrības finanšu instrumentiem. Sabiedrība neizmanto atvasinātus finanšu instrumentus finanšu riska vadībai.

Valūtas un procentu risks

Sabiedrība ir pakļauta nebūtiskam valūtas kursu svārstības riskam un procentu riskam, jo nav būtisku darījumu ārvalstu valūtās, kā arī uz gada beigām nav naudas līdzekļu atlikumu ārvalstu valūtās.

Kredītrisks

Sabiedrība kontrolē savu kredītrisku, pastāvīgi izvērtējot klientu parādu atmaksas vēsturi un nepārtraukti kontrolējot debitoru parādu atlikumus, lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju. Sabiedrībai nav nozīmīgu kredītriska koncentrāciju attiecībā uz kādu vienu darījumu partneri vai līdzīgam raksturojumam atbilstošu darījumu partneru grupu.

Likviditātes risks

Sabiedrība kontrolē savu likviditātes risku, uzturot atbilstošu naudas un naudas ekvivalentu daudzumu.

(2) Neto apgrozījums: no citiem pamatdarbības veidiem

Neto apgrozījums ir gada laikā aprēķinātie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības – pakalpojumu sniegšanas bez piešķirtajām atlaidēm, pievienotās vērtības nodokļa un tarifu korekcijas saskaņā ar MK 30.10.2018. noteikumu Nr.652 5. un 12. punktu, kā arī ieņēmumi no komercpakalpojumiem bez pievienotās vērtības nodokļa.

Darbības veids	2021	2020
Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu ieņēmumi	6 899 645	6 809 574
Bruto ieņēmumi	6 952 439	7 007 069
Tarifu korekcija	(52 794)	(197 495)
Ieņēmumi no sniegtajiem komercpakalpojumiem	603 877	491 654
Ieņēmumi no radioiekārtu uzstādīšanas tehnisko projektu izskatīšanas un akceptēšanas	31 218	20 860
Kopā	<u>7 534 740</u>	<u>7 322 088</u>

(3) Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas

	2021	2020
Atlīdzība par darbu	3 698 014	3 577 481
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	866 587	849 928
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	865 449	930 279
Telpu uzturēšanas, remonta un tehniskā atbalsta izmaksas	383 915	408 655
Starptautisko darba grupu, sanāksmju, foruma organizēšanas izmaksas	285 913	272 335
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	213 952	215 929
Autotransporta (t.sk. apdrošināšanas) izmaksas	125 342	115 725
Iemaksas pensiju fondos	99 958	96 738
Dalības maksājumi organizācijās	65 168	63 278
Juridisko konsultāciju un ekspertu pakalpojumu izmaksas	51 202	30 396
Darbinieku apdrošināšanas izmaksas	49 109	50 515
Profesionālās apmācības un kvalifikācijas celšanas izmaksas	41 580	44 740
Darba aizsardzības izmaksas	32 758	13 315
Uzkrāto atvaļinājumu izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	30 597	28 064
Nekustamā īpašuma nodoklis	27 922	50 054
Sakaru pakalpojumu izmaksas	27 522	30 038
Mazvērtīgā inventāra izmaksas	27 135	61 687
Sabiedrisko attiecību aktivitāšu, informācijas un reklāmas izmaksas	17 523	15 245
Datortehnikas piederumu izmaksas	13 788	60 198
Numerācijas datu bāzes uzturēšanas izmaksas (ārpakalpojums)	11 659	4 122
Kancelejas un saimniecības preču izmaksas	9 441	20 051
Mēraparatūras kalibrēšana, remonts un citu tehnisko iekārtu remonta, uzturēšanas izmaksas	9 031	50 631
Komandējumu izmaksas	5 649	12 646
Informatīvā nodrošinājuma izmaksas	4 664	9 679
Kvalitātes vadības sistēmas izmaksas	4 134	3 933
Valsts nodevas	793	612
Pārējās sniegto pakalpojumu izmaksas	21 751	14 996
Kopā	<u>6 990 556</u>	<u>7 031 270</u>

(4) Administrācijas izmaksas

	2021	2020
Atlīdzība par darbu	395 105	280 721
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	91 448	65 442
Autotransporta (t.sk. apdrošināšanas) izmaksas	11 510	12 514
Revīzijas izmaksas	4 235	5 500
Bankas pakalpojumu izmaksas	2 829	1 749
Iemaksas pensiju fondos	1 320	1 320
Komandējumu izmaksas	1 392	0
Uzkrāto atvaļinājumu izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	551	(15 173)
Pārējās administrācijas izmaksas	4 780	7 211
Kopā	<u>513 170</u>	<u>359 284</u>

(5) Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi

	2021	2020
Dotācija Numerācijas datubāzes uzturēšanai	89 237	89 237
Ieņēmumi par programmatūras SKUDRA funkcionalitātes izstrādi (iMugs)	15 212	0
Līdzfinansējums foruma "5G Techritory" mārketinga nodrošinājumam	10 000	0
Ieņēmumi par platjoslas pieejamības ģeogrāfiskās informācijas sistēmas izveidi un darbības nodrošināšanu	0	30 000
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas *	0	12 655
Ieņēmumi no apmācību izdevumu kompensācijām	0	2 378
Ieņēmumi no komandējumu izdevumu kompensācijām	0	697
Pārējie ieņēmumi	69 958	61 582
Kopā	<u>184 407</u>	<u>196 549</u>

* Informācija par peļņu vai zaudējumiem no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas

Ilgtermiņa ieguldījumu objekts	Bilances vērtība izslēgšanas brīdī, EUR	Atsavināšanas ieņēmumi, EUR	Atsavināšanas izdevumi, EUR	Bruto ieņēmumi vai izdevumi, EUR	Peļņa vai zaudējumi no objekta atsavināšanas, EUR
2020					
Transportlīdzeklis	0	9 250	697	9 250	8 553
Dator tehnika	0	3 405	0	3 405	3 405
Kopā	0	12 655	697	12 655	11 958
2021					
Kopā	0	0	0	0	0

(6) Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

	2021	2020
Tehniskā rezerve	66 311	0
Personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi	33 400	14 155
Pamatlīdzekļu pārklassificēšana	8 537	0
Zaudējumi no valūtas kursu svārstībām (neto)	1 496	1 015
Veselības apdrošināšanas norakstītā izdevumu daļa par darbiniekiem, ar kuriem pārtrauktas darba tiesiskās attiecības	1 253	1 762
Pārējās izmaksas	2 317	13 955
Kopā	<u>113 314</u>	<u>30 887</u>

(7) Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi: no citām personām

	2021	2020
Procenti par naudas līdzekļu atlikumiem banku norēķinu kontos un krājkontā	445	1 480
Ieņēmumi no depozītu noguldījuma procentiem	0	1 850
Kopā	<u>445</u>	<u>3 330</u>

(8) Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas: citām personām

	2021	2020
Procentu maksājumi bankai par uzņēmuma kredītkaršu izmantošanu	52	14
Kopā	<u>52</u>	<u>14</u>

NEMATERIĀLO IEGULDĪJUMU UN PAMATLĪDZEKŅU KUSTĪBAS PĀRSKATI

(9) – (10) Nemateriālo ieguldījumu kustības pārskats

	(9) Citi nemateriālie ieguldījumi	(10) Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	Kopā
Sākotnējā vērtība:			
Sākotnējā vērtība uz 31.12.2020.	5 968 735	0	5 968 735
Iegādāts	372 069	302 174	674 243
Izslēgts	(45 202)	0	(45 202)
Pārvietošana	205 249	(205 249)	0
Sākotnējā vērtība uz 31.12.2021.	6 500 851	96 925	6 597 776
Nolietojums:			
Nolietojums uz 31.12.2020.	4 510 823	0	4 510 823
Aprēķinātais nolietojums	253 472	0	253 472
Izslēgts	(45 201)	0	(45 201)
Nolietojums uz 31.12.2021.	4 719 094	0	4 719 094
Bilances vērtība:			
Bilances vērtība uz 31.12.2020.	1 457 912	0	1 457 912
Bilances vērtība uz 31.12.2021.	1 781 757	96 925	1 878 682

(10) Nemateriālo ieguldījumu izveidošana

	31.12.2021.	31.12.2020.
Projekts Nr. 1.2.1.1/18/A/006 radiofrekvenču uzraudzības programmatūras izveidei (pētījums Nr. 2.10 "Radio spektra parametru mērīšana, izmantojot bezpilota lidaparātu")	96 925	0
Kopā	<u>96 925</u>	0

(11) – (15) Pamatlīdzekļu kustības pārskats

	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	
	Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	Kopā
Sākotnējā vērtība:						
Sākotnējā vērtība uz 31.12.2020.	5 320 841	8 514 789	1 458 028	787 377	16 090	16 097 125
Iegādāts	1 628	372 442	77 494	451 068	4 017	906 649
Izslēgts	0	(4 280)	(193 927)	(595 761)	0	(793 968)
Pārvietošana	177 220	16 090	0	(177 220)	(16 090)	0
Sākotnējā vērtība uz 31.12.2021.	5 499 689	8 899 041	1 341 595	465 464	4 017	16 209 806
Nolietojums:						
Nolietojums uz 31.12.2020.	907 024	7 084 742	1 020 010	0	0	9 011 776
Aprēķināts	98 958	378 366	134 653	0	0	611 977
Izslēgts	0	(4 280)	(185 390)	0	0	(189 670)
Nolietojums uz 31.12.2021.	1 005 982	7 458 828	969 273	0	0	9 434 083
Bilances vērtība:						
Bilances vērtība uz 31.12.2020.	4 413 817	1 430 047	438 018	787 377	16 090	7 085 349
Bilances vērtība uz 31.12.2021.	4 493 707	1 440 213	372 322	465 464	4 017	6 775 723

* Papildus pamatlīdzekļu atšifrējumus un skaidrojumus 11., 14. un 15.punktam skatīt 42. lpp.

(11) Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves

Nr. p.k.	Nosaukums	Adrese	Kadastra numurs	Kadastra vērtība	Zemesgrāmatā ierakstīšanas datums	31.12.2021., EUR			31.12.2020., EUR		
						Sākotnējā vērtība	Uzkrātais nolietojums	Atlikusī vērtība	Sākotnējā vērtība	Uzkrātais nolietojums	Atlikusī vērtība
1.	Radio-monitoringa stacija – Imanta	Rīga, Slokas iela 171-70	1009105102	16 127	12.03.2004.	30 922	26 413	4 509	30 922	24 866	6 056
2.	Radio-monitoringa un peilēšanas punkts	Rīga, Valdlauču iela 5-66	1009173228	12 151	12.05.2010.	19 920	10 126	9 794	19 920	9 130	10 790
3.	Valmieras reģionālais punkts	Valmiera, Gaujas iela 7-34	96019000658	11 715	06.12.1999.	5 265	5 265	0	5 265	5 265	0
4.	Garāža	Rēzekne, Blaumaņa iela 4	-	-	-	1 281	1 281	0	1 281	1 281	0
5.	Garāža	Rīga, Kupriču iela 7 Nr.018	1006210216	3 848	09.11.2012.	3 771	1 712	2 059	3 771	1 524	2 247
6.	Garāža	Rīga, Kupriču iela 7 Nr.019	1006210216	4 023	09.11.2012.	3 771	1 712	2 059	3 771	1 524	2 247
7.	Administratīvā ēka	Rīga, Eksporta iela 5	100110167	2 957 518	06.12.2016.	4 703 571	950 577	3 752 994	4 703 571	862 444	3 841 127
8.	Rēzeknes reģionālais punkts	Rēzekne, Kr.Valdemāra iela 4-35	21009013798	7 597	20.02.2019.	10 800	1 530	9 270	10 800	990	9 810
9.	Zeme zem administratīvās ēkas	Rīga, Eksporta iela 5	1000110167	330 820	06.12.2016.	541 540	0	541 540	541 540	0	541 540
10.	Grobiņas radiomonitoringa punkts	Grobiņas novads, Grobiņas pagasts "Masti	64600110021	-	-	178 848	7 366	171 482	0	0	0
Kopā				3 343 799		5 499 689	1 005 982	4 493 707	5 320 841	907 024	4 413 817

(14) Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas

	31.12.2021.	31.12.2020.
Ēkas kapitālais remonts Eksporta ielā 5, Rīga	464 621	18 006
Fiksēto monitoringa un peilēšanas iekārtu nomaiņa	843	596 604
Grobiņas radiomonitoringa punkta izveide	0	172 132
Stacionāro antenu izveide	0	635
Kopā	<u>465 464</u>	<u>787 377</u>

(15) Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem

	31.12.2021.	31.12.2020.
Pamatlīdzekļu un iekārtu iegāde	4 017	16 090
Kopā	<u>4 017</u>	<u>16 090</u>

(16) Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori

	31.12.2021.	31.12.2020.
Programmatūras nodrošinājums	13 968	0
Interneta pakalpojumi	42	0
Kopā	<u>14 010</u>	<u>0</u>

(17) Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli

	31.12.2021.	31.12.2020.
Degviela autotransporta bākās	2 035	1 726
Kopā	<u>2 035</u>	<u>1 726</u>

(18) Avansa maksājumi par krājumiem

	31.12.2021.	31.12.2020.
Avansa maksājumi par mazvērtīgo inventāru, kancelejas precēm	15	268
Kopā	<u>15</u>	<u>268</u>

(19) Pircēju un pasūtītāju parādi

	31.12.2021.	31.12.2020.
Pircēju un pasūtītāju parādu uzskaites bruto vērtība	617 476	618 007
Par dotāciju Numerācijas datubāzes uzturēšanai	0	13 273
Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem*	(5 373)	(6 330)
Kopā neto vērtība	<u>612 103</u>	<u>624 950</u>

* Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem

	31.12.2021.	31.12.2020.
Uzkrājumi perioda sākumā	6 330	8 431
Palielinājums	1 149	1 390
Samazinājums	(2 106)	(3 491)
Uzkrājumi perioda beigās	<u>5 373</u>	<u>6 330</u>

(20) Citi debitori

	31.12.2021.	31.12.2020.
Samaksātā drošības nauda	1 987	287
Pārējie debitori	788	303
Kopā neto vērtība	<u>2 775</u>	<u>590</u>

(21) Nākamo periodu izmaksas

	31.12.2021.	31.12.2020.
Dalības maksa starptautiskajās organizācijās	61 048	61 350
Programmatūru nodrošinājums	29 702	41 228
Darbinieku veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas izmaksas	23 839	25 076
Darba samaksa un VSAOI izmaksas	5 007	620
Autotransporta apdrošināšanas izmaksas	3 520	4 454
Pārējās nākamo periodu izmaksas	19 691	7 061
Kopā	<u>142 807</u>	<u>139 789</u>

(22) Uzkrātie ieņēmumi

	31.12.2021.	31.12.2020.
Uzkrātie ieņēmumi līdzfinansējumam foruma "5G Techritory" mārketinga nodrošināšanai	10 000	0
Uzkrātie ieņēmumi par sniegtajiem pakalpojumiem	3 002	757
Kopā	<u>13 002</u>	<u>757</u>

(23) Nauda *euro* un ārvalstu valūtā, kas konvertēti *euro* pēc Eiropas Centrālās bankas kursa uz 31.12.2021.

Sadalījums pa valūtām:	31.12.2021.	31.12.2020.
Norēķinu konts un krājkonts <i>euro</i>	3 640 943	3 233 224
Norēķinu konts USD	0	176
Kopā	<u>3 640 943</u>	<u>3 233 400</u>

(24) Akciju kapitāls (pamatkapitāls)

	31.12.2021.	31.12.2020.
Pamatkapitāls	8 995 637	8 995 637
Kopā	<u>8 995 637</u>	<u>8 995 637</u>

VAS ES reģistrētais pamatkapitāls ir 8 995 637,- *euro*, kas ir sadalīts 8 995 637 parastajās akcijās, kuru turētāja pārskata gadā ir VARAM (atbilstoši MK 25.04.2018. rīkojumam Nr.188 un MK 08.08.2018. rīkojumam Nr.375). Katras akcijas nominālvērtība ir 1 (viens) *euro*.

(25) Citi uzkrājumi

	31.12.2021.	31.12.2020.
Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai *	1 407 440	1 341 129
Kopā	<u>1 407 440</u>	<u>1 341 129</u>

* VAS ES stratēģisko objektu izvērtēšanas rezultātā to vērtība uz 31.12.2021. ir palielinājusies par 66 311 *euro* salīdzinājumā ar vērtību uz 31.12.2020.

(26) Nākamo periodu ieņēmumi

	31.12.2021.	31.12.2020.
Ieņēmumi par pakalpojumiem, kas attiecas uz nākamajiem pārskata periodiem, tai skaitā:	664 195	627 682
* ilgtermiņa daļa	616 682	588 742
Ieguldījumi Eksporta iela 5, Rīga	455 627	466 584
Ieguldījums Numerācijas datubāzes izveidei	91 127	122 158
Programmatūras SKUDRA funkcionalitātes izstrāde (iMugs)	46 435	0
Projekts Nr. 1.2.1.1/18/A/006 radiofrekvenču uzraudzības programmatūras izveidei (pētījums Nr. 2.10 "Radio spektra parametru mērīšana, izmantojot bezpilota lidaparātu")	23 493	0
* īstermiņa daļa	47 513	38 940
Ieguldījumi Eksporta iela 5, Rīga	10 957	10 957
Ieguldījums Numerācijas datubāzes izveidei	29 023	26 012
Programmatūras SKUDRA funkcionalitātes izstrāde (iMugs)	5 628	0
Projekts Nr. 1.2.1.1/18/A/006 radiofrekvenču uzraudzības programmatūras izveidei (pētījums Nr. 2.10 "Radio spektra parametru mērīšana, izmantojot bezpilota lidaparātu")	1 905	0
Elektromagnētiskās saderības nodrošināšana	0	11
Komercpakalpojumu nodrošināšana	0	1 960
Kopā	<u>664 195</u>	<u>627 682</u>

(27) No pircējiem saņemtie avansi

	31.12.2021.	31.12.2020.
Saņemtie avansi par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumiem	5 029	3 748
Saņemtie avansi par komercpakalpojumiem	1 960	0
Kopā	<u>6 989</u>	<u>3 748</u>

(28) Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem

	31.12.2021.	31.12.2020.
Norēķini par programmatūras nodrošinājumu un licenču piegādi	2 996	7 317
Norēķini par nemateriālajiem ieguldījumiem	6 737	0
Norēķini par pamatlīdzekļu un preču piegādi	14 340	2 314
Norēķini par profesionālo apmācību	0	1 875
Pārējie norēķini ar piegādātājiem un darbuzņēmējiem	30 150	25 030
Kopā	<u>54 223</u>	<u>36 536</u>

(29) Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Nodokļa veids	Atlikums 31.12.2020.	Aprēķināts pārskata gadā	Samaksāts/ atmaksāts pārskata gadā	Atlikums 31.12.2021.
Pievienotās vērtības nodoklis	51 626	215 139	182 758	84 007
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	98 421	1 462 861	1 272 282	289 000
Iedzīvotāju ienākumu nodoklis	50 872	806 583	686 507	170 948
Nekustamā īpašuma nodoklis	0	27 922	27 922	0
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	32	401	399	34
Dabas resursu nodoklis	16	586	16	586
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	127	2 670	1 917	880
Kopā	<u>201 094</u>	<u>2 516 162</u>	<u>2 171 801</u>	<u>545 455</u>
Nodokļu saistības	<u>201 094</u>			<u>545 455</u>
Nodokļu pārmaksa	<u>0</u>			<u>0</u>

(30) Pārējie kreditori

	31.12.2021.	31.12.2020.
Norēķini par tarifu korekciju saskaņā ar MK 30.10.2018. noteikumu Nr.652 5. un 12.punktu, tajā skaitā	58 194	201 166
* par pārskata periodu	52 794	197 495
* par iepriekšējiem periodiem	5 400	3 671
Norēķini par darba samaksu	257 567	185 349
Norēķini par iemaksām pensiju fondos	8 380	8 570
Norēķini ar avansu norēķinu personām	36	58
Pārējie kreditori	15 241	7 350
Kopā	<u>339 418</u>	<u>402 493</u>

(31) Uzkrātās saistības

	31.12.2021.	31.12.2020.
Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem un VSAOI	261 525	230 377
Uzkrātās saistības par preču un pakalpojumu iegādi	116 138	35 687
Kopā	<u>377 663</u>	<u>266 064</u>

(32) Uzņēmumā nodarbināto personu skaits

	2021	2020
Vidējais uzņēmumā nodarbināto personu skaits*	<u>96</u>	<u>93</u>

* t.sk. darbinieki, padome, valde, nodarbinātie saskaņā ar uzņēmuma līgumu.

Informācija par vidējo nodarbināto skaitu sadalījumā pa kategorijām

	2021	2020
Padomes locekļi	4	1
Valdes locekļi	2	2
Pārējie nodarbinātie	90	90

(33) Personāla izmaksas

	2021	2020
Atlīdzība par darbu	4 124 267	3 871 093
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	958 035	915 370
Iemaksas pensijām no sabiedrības līdzekļiem	101 278	98 058
Kopā	<u>5 183 580</u>	<u>4 884 521</u>

(34) Atlīdzība padomes un valdes locekļiem par pārskata gadu

	Atlīdzība	VSAOI
Padomes locekļi	113 014	26 660
Valdes locekļi	210 723	47 905
Kopā	<u>323 737</u>	<u>74 565</u>

(35) Priekšlikums par pārskata gada peļņas izlietošanu

Pārskata gadu VAS ES ir noslēgusi ar peļņu 99 829,72 EUR apmērā. Saskaņā ar 25.01.2022. MK noteikumu Nr.72 "Kārtība, kādā tiek prognozēti, noteikti un veikti maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu" trešo punktu - minimālā prognozējamā peļņas daļa, kas izmaksājama dividendēs ir 64 % no kapitālsabiedrības pārskata gada peļņas. VAS ES vidēja termiņa darbības stratēģija periodam no 2022. līdz 2024. gadam (apstiprināta ar VAS padomes 2021. gada 8. decembra lēmumu Nr.3 (kārtējā padomes sēde Nr.16) paredz 2022. gadā maksāt dividendi 80% apmērā no iepriekšējā gada tīrās peļņas. Līdz ar to aprēķināmās dividendes valstij ir 80% no 2021. gada peļņas, t.i., 79 863,78 EUR - attiecīgi 0,0089 EUR par katru Sabiedrības akciju. Dividenžu izmaksa neatstās nelabvēlīgu ietekmi uz uzņēmuma turpmāko attīstību un stratēģijas izpildi. Atlikušo peļņas daļu 19 965,94 EUR Sabiedrībai ir būtiski saglabāt kā nesadalīto peļņu un novirzīt Sabiedrības attīstībai.

(*paraksts)

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

(*paraksts)

Laila Lūduma
Valdes locekle

Finanšu pārskatu sagatavoja:

(*paraksts)

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

* ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

SIA "A. Kursītes auditorfirma"
Vienotais reģistrācijas
Nr.45402005304
Raņa iela 13-2
Madona, LV-4801

Tel: +371 29 48 38 13
e-pasts: anita.kursite@inbox.lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Dokumenta datums ir tā
elektroniskās parakstīšanas laiks

Nr. 12.04./2022

Valsts akciju sabiedrības "Elektroniski sakari" akcionāram

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu

Esam veikuši **Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari"** pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata no 27 līdz 47. lapai revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- bilanci 2021. gada 31. decembrī,
- peļņas vai zaudējumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī,
- pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošo informāciju

Mūsaprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par **Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari"** finanšu stāvokli 2021. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu ("Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums").

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumam ("Revīzijas pakalpojumu likums") mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Starptautiskās Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko Neatkarības standartu) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskata revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī Starptautiskās Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko Neatkarības standartu) un Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbildi vadība. Cita informācija veido:

- informācija par Sabiedrību, kas sniegta pievienotā gada pārskata 4. lapā,
- vadības ziņojums, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 6. līdz 26. lapai.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to, kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata informācijas vai no informācijas, kuru mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja balstoties uz veikto darbu, un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem.

Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par tāda finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniegtot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Sabiedrības spēju turpināt darbību, un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Sabiedrības likvidāciju vai tās darbības pārtraukšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Sabiedrības likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskata sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pierādību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pierādība ir augsta līmeņa pierādība, bet tā negarantē, ka, revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniegtam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskata struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskats patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, un, cita starpā, sniegtam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

SIA "A.Kursītes auditorfirmas"
(sabiedrības licence nr. 20.)
valdes locekle, zvērināta revidente

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu
elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Anita Kursīte (sertifikāts nr.14.)